

Korintliklaroja «2»

*Rosul Pawlus Korint xəhərdiki jamaətkə
yazışan ikkinqi məktup*

1 Hudaning iradisi bilən bekitilgən, Məsih Əysanıng rosuli mənki Pawlus wə ķerindax bolğan Timotiydin Korint xəhəridə turuwatlaş, Hudaning jamaitigə wə xuningdək pütkül Ahaya əlkisidiki barlıq mükəddəs bəndilərgə salam!■

2 Atımız Huda həm Rəb Əysa Məsihətin silərgə mehîr-xərpkət wə hatırjəmlik bolğay!■

3 Rəbbimiz Əysa Məsihning Atisi, rəhimdilliklarning igisi Ata, barlıq riqbəttəsəllining Igisi bolğan Hudaqla təxəkkür-mədhəyiə okuluqay!■ **4** Biz uqriqan hərkəndək japa-muxəkkəttə U bizgə riqbəttəsəlli bəriwatidu, xuning bilən biz Huda təripidin riqbətləndürülgən bolup U yətküzgən riqbəttəsəlli bilən hərkəndək baxqa japa-muxəkkətkə uqriqanlaroja riqbəttəsəlli berələydiqan bolduk.■ **5** Qünki, Məsihning azab-okübətləri biz tərəpkə exip taxkandək, Məsih arkılık

■ **1:1** Fil. 1:1. ■ **1:2** Rim. 1:7; 1Kor. 1:3; Əf. 1:2; 1Pet. 1:2.
■ 1:3 Əf. 1:3; 1Pet. 1:3. ■ **1:4** 2Kor. 7:6.

bolojan riqbət-təsəllimizmu exip taxidu. □ ■

6-7 Əmma biz japa-muxəkкettə қalsakmu bu silerning riqbət-təsəlli wə nijat tepixinglar üçün bolidu; bular silerning biz tartkan azab-okubətlərgə ohxax azab-okubətlərgə qidixinglar bilən silerdimu hasil klinidu; biz riqbət-təsəlli tapsakmu u silerning riqbət-təsəlliringlar wə nijatinglar üçün bolidu; xunga bizning silergə baqlıqan ümidimiz mustəhkəmdur; qunki silər azab-okubətlərdin ortak nesiwilik bolsanglar, ohxaxla riqbət-təsəllidin ortak nesiwilik

-
- **1:5 «Məsihning azab-okubətliri biz tərəpkə exip taxəndək, Məsih arkılık bolojan riqbət-təsəllimizmu exip taxidu»** — «Məsihning azab-okubətliri» bolsa bəlkim Pawlus wə buradərlirining Məsihgə baqlanıjanlıq türəyidin uqriqan ziyankəxlikni kərsitudu. Əmma Pawlus bu ixlarnı Hudadin kəlgən, birhil imtiyaz wə bərikət süpitidə karaydu. «Filippiliklароја» bolojan «köxumqə sez»imizdə «Məsihning azablırıqə bolojan sirdax-həmdəmlik» toqrluluq sezimiznimü kərüng. ■ **1:5** Zəb. 34:19; 94:19.

bolisilər dəp bilimiz. □ ■ 8 Qünki, i ķerindaxlar, silərning Asiyada duq kəlgən japa-muxəkkəttin həwərsiz yürüxünglarnı halimaymız; u waqtılarda biz qidiqusız eçir besimoqa duq keldük, hətta həyatning əzidin ümid üzgündək bolοqanıduk. ■ ■ 9 Əmma əzimizgə əməs, bəlkı əlgənlərni tirildürgüqi Hudaqa tayiniximiz üçün kəlbimizdə elümğə məhkum kılınoqandək yürəttük. □ ■ 10 U bizni bundak dəhxətlik bir əlümdin kütkuzoqan wə əhəziñ kütkuzmakta, wə bizni yənilə kütkuzidu, dəp uningoqa ümid baqlıduk; ■ ■ 11 silərmə buningda həm biz üçün dua-tilawətlər bilən mədət beriwasılırlar; xundak kılıp talay adəmlərning wasitisi arkılık bizgə kərsitligən iltipat tüpəylidin talay adəmlər

□ 1:6-7 «Əmma biz japa-muxəkkəttə қalsakmu bu silərning riqbət-təsəlli wə nijat tepixinglar üçün bolidu; bular silərning biz tartkan azab-əkubətlərgə ohxax azab-əkubətlərgə qidixinglar bilən silərdimu hasil kılınidu» — rosul Pawlus hərdaim ezi tartkan azab-əkubətlər baxkılarda təsəlli-riqbət wə nijat hasil kılıdu, dəp karaydu. Xuning bilən u daim azab-əkubətlərni birhil bəht wə imtiyaz süpitidə razılık bilən köbul kılıtti. «Filippiliklaroqa» bolοqan «köxumqə səz»imizdə «Məsihning azablırıqə bolοqan sirdax-həmdəmlik» toqruluk səzimiznimu kərung. «**biz riqbət-təsəlli tapsakmu u silərning riqbət-təsəlliringlar wə nijatinglar üçün bolidu**» — muxu səzlər bəzi kona keqürmilərdə təpilmaydu. «**xunga bizning silergə baqliqan ümidimiz mustəhkəmdur**» — rosul, Korintliki ķerindaxlim azab-əkubətni kərsila, bəlkim etikadın tanidı, degen ənsirəxtin halıy boldum, deməkqi. ■ 1:6-7 2Kor. 4:17. ■ 1:8 Ros. 19:23. □ 1:9 «**Əmma əzimizgə əməs,...**» — baxka birhil tərjimisi: «Dərwəkə, əzimizgə əməs...». ■ 1:9 Yər. 17:5, 7. ■ 1:10 1Kor. 15:31.

Hudaşa rəhmətlər eytidiqan bolidu. ■

Pawlusning ziyarətni kəynigə sürüxi

12 Qünki pəhrimiz, yəni wijdanimizning guwahlıki xuki, Hudanıng aldida sap niyətlər wə səmimiyyilik bilən (insaniy parasət bilən əməs, bəlkı Hudanıng mehîr-xəpkəti bilən) biz bu dunyaçqa nisbətən wə bolupmu silərgə nisbətən əzimizni tutuwalidiqan bolduk.

13-14 Qünki silərgə yazoqinimiz okuyalaydiqan wə tonup yetələydiqandın baxka həq nərsə əməs; lekin mən silərning bizni kismən tonup yətkininglar boyiqə Rəb Əysanıng künidə silər bizning pəhrimiz bolidiqininglardək bizlərnimu silərning pəhringlar bolidu dəp bizni toluk tonup yetixinglarnı ümid kılımən. □

15 Xuning bilən muxundak ixənqtə bolup mən əslidə ikkinqi ketim silərgə mehîr-xəpkətni yətküzüxkə awwal silərning ķexinglarqa

■ **1:11** Rim. 15:30; 2Kor. 4:15; Fil. 1:19.

□ **1:13-14** «Qünki silərgə yazoqinimiz okuyalaydiqan wə tonup yetələydiqandın baxka həq nərsə əməs; lekin mən silərning bizni kismən tonup yətkininglar boyiqə Rəb Əysanıng künidə silər bizning pəhrimiz bolidiqininglardək bizlərnimu silərning pəhringlar bolidu dəp bizni toluk tonup yetixinglarnı ümid kılımən» — Korintliklarning kepinqisining Pawlus wə Timotiyni qüxənmigən yərliri tola idi. Muxu yerdə Pawlus əzinin «ulardın mustəklil» təkəbbur adəm əməslikini ularoqa kərsitip riqbətləndürdü. Pawlus əzinin ularning dua-tilawətlirigə ehtiyajlık, dəydu (12). Xunga «Rəb Əysanıng künisi» (dunyaçqa կայտիք künisi)də ularning Pawlus həm Timotiyda bolğan təhpisi kərəlidü (demək, xu künidə «bizlərəmə silərning pəhiringlar bolımız»).

barmakqidim; □ ■ 16 yəni, ķexinglardin Makedoniyəgə ətüp, andin Makedoniyədin yənə ķexinglaroqa kelixni, xundakla silər təripinglardin Yəhudiyyə əlkisigə uzitiliximni ümid kılqanidim. 17 Məndə xundak niyət bolqanda, mən uni yenilik bilən қarar kılqanmu? Mən niyət kılqanda, məndə «ətlik» kixilərdikidək: birdəm «bərhək, bərhək» wə birdəm «yak, yak» deyix barmu? □ 18 Əmma Əz səzidə turqinidək, bizning silərgə eytkan səzimiz birdəm «bərhək» wə birdəm «yak» bolmaydu; ■ 19 Qünki biz (mən wə Silwanus wə Timotiy)ning aranglarda jakarlioqinimiz — Hudanıng Oqlı, Əysa Məsih, birdəm «bərhək» wə birdəm «yak» əməstur; bəlki Uningda «bərhək»la bardur. □ 20 Qünki Hudanıng қanqilik wədiliri boluxidin kət'iynəzər, ular Uningda «bərhək»tur, wə biz arkılık Uningdimu

-
- 1:15 «awwal silərning ķexinglaroqa barmakqidim» — «awwal» bəlkim «Makedoniyaqa berixtin awwal» degən mənidə (16-ayət, «1Kor.» 16:5-6, «2Kor.» 2:12ni kərung). ■ 1:15 1Kor. 16:5. □ 1:17 «Məndə xundak niyət bolqanda, mən uni yenilik bilən қarar kılqanmu?» — Pawlusning bu oy-niyiti əməlgə axurulmiqanidi. Xunga Korintliklarning bəziliri uni «tutami yoq adəm» dəp əyibləyti. «mən niyət kılqanda, məndə «ətlik» kixilərdikidək: birdəm «bərhək, bərhək» wə birdəm «yak, yak» deyix barmu?» — ««ətlik» kixilərdikidək» degən nemə mənisi? «Ətlik» bolsa insanlarning adəttə ixənqlik əməslikini, ularoqa tayanmaslıq kerəklikini, ularning қaroqlarqə ix қılıdioqanlığını kərsitudu. «Rimliklaroqa»diki «ət» tooqruluk «kirix sez»imizni kərung. ■ 1:18 Mat. 5:37; Yak. 5:12. □ 1:19 «Silwanus» — xübhisizki, Injildiki baxka yərlərdə «Sillas» xəklidə uqrayıdu (məsilən, «Ros.» 18:5).

Hudaqa xan-xərəp kəltüridioqan «Amin» bardur. □ 21 Əmdi bizlərni silər bilən billə Məsihdə qing turoquzuqı bolqını həm bizni məsihligini bolsa Hudadur. □ 22 U yənə üstimizgə məhür besip, kəlbimizgə Əz Rohini «kapalət» boluxka ata kıldı. □ ■

□ 1:20 «Qünki Hudanıng қanqılık wədiliri boluxidin kət'iynəzər, ular Uningda «bərhək»tur, wə biz arkılık Uningdimu Hudaqa xan-xərəp kəltüridioqan «Amin» bardur» — «Amin» degən söz duaqa, məlum arzu-tiləkkə yaki məlum wəz-təlimgə «Xundak bolqay, Hudayim!», «Qoxulduм!» degən mənini bildürudu. □ **1:21 «bizlərni silər bilən billə Məsihdə qing turoquzuqı bolqını həm bizni məsihligini bolsa Hudadur»** — «məsihlinix» yaki «məsih kılınix»ning omumiy mənisini qüxinix üçün Təwrat «Yəx.» 61:1diki izahatni wə «Təbirlər»nimü kerüng. Rəb Əysə Məsih hizmitini ada kılıx üçün Muğəddəs Roh bilən «məsih kılınip» küqəytilgəndək, hərbir etikadqi ohxaxla Muğəddəs Rohni kobul kılıqinida, Huda bizgə tapxuroqan hizmətni ada kılıx üçün Uning Rohi (Muğəddəs Roh) bilənmü «məsih kılınidi», xundakla Rohta küqəytilgən bolidu. □ **1:22 «U yənə üstimizgə məhür besip...»** — (Muğəddəs Roh bilən) «məhür besix» toqrluluk «Əfəsusluqlarəqə»diki «köxumqə söz»imizni kerüng. Muğəddəs Rohning Əzi Hudanıng Əzigə təwə bolqan adəmlirining üstigə: «Meningkidur» dəp başkan igidarqılık məhüridur. **«kəlbimizgə Əz Rohini «kapalət» boluxka ata kıldı»** — «Əz Rohi» grek tilida pəkət «Roh» bilən ipadilinidu. «Kapalət» toqrluluk; — bu ayət təwəndiki həkikətlərni kərsitudu: — (1) ixəngüqilərning «toluk miras»ni igiliwaloqə, Muğəddəs Roh hərbir ixəngən adəmning kəlbidə turup uningqə bu mirasını tetitip, wujudida mirasning həkikət ikənlikini ispatlap beridu. (2) yənə kelip, Muğəddəs Rohning ixəngüqining kəlbidə turoqanlığining əzi uning kəlgüsində bu miraskə qoşum erixidioqanlıqıqə Hudanıng Əz kapalitidur. ■ **1:22 Rim. 8:16; 2Kor. 5:5; Əf. 1:13; 4:30.**

Rosul Pawlusning ularni yoklap berixini keqiktürgənlilikining səwəbi

23 Əmma Hudani əz jenimoja guwahqı boluxka qakırımənki, Korintka tehi barmiojanlıkimning səwəbi kənglunglarnı ayax üçün idi. ■

24 Hərgiz əzimizni iman-etikədinqalar üstigə həküm sürgüqilərmiz, demək, bəlki silərning xad-huramlıkinglarnı axuruxka silərgə həmkarluxkuqilərmiz; qünkü silər etikəd arkılıkla məzmut turisilər. ■

2

1 Lekin mən iqimdə, ķexinglaroja barsam yənə azar elip barmaymən degən ķararoja kəldim. □ **2** Qünkü əgər mən silərgə azar bərsəm, mening tüpəylimdir azar yegənlərdin baxka կaysibiri meni xadlanduralisun? **3** Mən əсли meni xadlanduruxi tegixlik bolqanlardın əksiqə azar yəp կalmay degən məksəttə xu hətni yazdim; qünkü mening xadlıkim silər həmmünglarningmu xadlıqidur dəp silər

■ **1:23** Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 11:31; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tes. 2:5; 1Tim. 5:21; 2Tim. 4:1. ■ **1:24** 1Pet. 5:3. □ **2:1** «**lekin mən iqimdə, կexinglaroja barsam yənə azar elip barmaymən degən կararoja kəldim**» — bu jümlidin kerimizki, Pawlusning ikkinqi ketim ularning yenioja berixi ikkila tərəpkə eojir, azarlıq ix idi. «Iqimdə ... կararoja kəldim» degən söz bəlkim pəkət ularni dəp əməs, bəlkim «əzümgimu azablıq bolmisun» dəp xundak կarar kəldim, dəp puritidu.

həmminglarqa ixənq baqlidim. □ ■ 4 Qünki əslidə əzüm eçir azab iqidə kəlbimdiki dərd-ələmdin kəp kez yaxlirimni təkküzüp turup silərgə xu hətni yazənənidim; məksitim silərgə azar berix əməs, bəlki silərgə qongkur baqlanılan, exip taxşan muhəbbətimni bilixinglar üçün idi.

Gunahkarni қaytidin қobul kılıx

5 Əmma birərsi azar yətküzgən bolsa, uning azar yətküzgini mən əməs dəymən, u bəlki məlum dərijidə (bu ixni ziyadə eçir kılələm yok) həmminglarqa azar yətküzdi. 6 Bundak adəmning kəpinqinglar təripidin tənbihləngini yetərliktur; □ ■ 7 Xunga hazır əksiqə, silər uningoşa mehîr-xəpkət kərsitip riqbət-təsəlli berixinglarqa toqra kelidu; bolmisa bundak bir kixi bəlkim əlayət zor dərd-ələmdin əzini yokitiximu mümkün. 8 Xunga mən silərgə uningoşa muhəbbətinglarnı ispatlixinglarnı jek-iləymən. 9 Xu hetimni yənə bir məksəttə, yəni silərning həmmə ixlarda itaətmən yaki

□ 2:3 «Mən əslı meni xadlanduruxi tegixlik bolənənlərdin əksiqə azar yəp կalmay degən məksəttə uxbu hətni yazdim» — «xu hət» bolsa «kirix söz»imizdə eytキンimizdək, «Korintlıklarqa (1)» əməs, bəlki uningdin keyinkı yənə bir hatni kərsitudu. ■ 2:3 2Kor. 8:22; Gal. 5:10. □ 2:6

«Bundak adəmning kəpinqinglar təripidin tənbihləngini yetərliktur» — bəzi alimlar «bundak adəm»ni Pawlus birinqi hetidə alahidə əyibligən kixi («1Kor.» 5-bab) dəp կaraydu. Bizningqə bolsa u keyinkı, kəp adəmlərgə «azar bərgən», «ziyan-zəhmət kılələq» yənə bir kixi idi (7:12 wə «kirix söz»imiznimü kərüng). ■ 2:6 1Kor. 5:3.

итаәтмән əмәсликінгларни sinap bilixim üçün yazdim. □ 10 Lekin silər қaysibirini məlum ix üçün kəqürüm kılıqan bolsanglar, mənmu həm uni xundak kılıqan bolimən; mənmu məlum bir ixni kəqürüm kılıqinimda (birər ixni kəqürüm kılıqan bolsam), mən silərni dəp Məsihning huzurida xundak қildim. □ 11 Xuning bilən Xəytan bizdin ھeq üstünlükкə erixəlməydu; qunki biz uning hiylə-mikirliridin bihəwər əməsmiz. □

12 Əmdi Məsihning hux həwirini jakarlaxka Troas xəhirigə kəlginimdə wə xundakla Rəb təripidin pursət ixiki manga eqiloqını bilən, □ ■

13 қerindixim Titusni tapalmioqinim tüpəylidin rohım aram tapmidi; xuning bilən mən xu yərdikilər bilən hoxlixip, Makedoniyəgə səpər

□ 2:9 «Xu hetimni yənə bir məksəttə, yəni silərning həmmə ixlarda itaətmən yaki itaətmən əməсликінгларни sinap bilixim üçün yazdim» — «həmmə ixlarda itaətmən yaki itaətmən əмәсликінглар»: Pawlus ularning əzигə itaətmən boluxı əməs, bəlkı Hudaning uning arkılık kəlgən sezigə itaətmən boluxini halaytti. □ 2:10 «mənmu məlum bir ixni kəqürüm kılıqinimda ... mən silərni dəp Məsihning huzurida xundak қildim» — «Məsihning huzurida»: baxka birhil tərjimisi «Məsihning wujudida» yaki «Məsihning xəhsiyitidə» (demək, Məsihning ornda yaki Məsihning namida). Buning wə tərjimimizning mənisi arisida qong pərk yok. □ 2:11 «Xuning bilən Xəytan bizdin ھeq üstünlükкə erixəlməydu; qunki biz uning hiylə-mikirliridin bihəwər əməsmiz» — bu ayət toqıruluk «köxumqə söz»imizni körüng. □ 2:12 «xundakla Rəb təripidin pursət ixiki manga eqiloqını bilən...» — grek tilida «xundakla Rəbdə pursət ixiki manga eqiloqını bilən...». ■ 2:12

aldim. □ 14 Əmma bizni Məsihədə həmixə təntənə bilən əqalibanə baxlaydiqan, biz arkılık hər yerdə Əzigə dost tartkuqi huxpuraqni qaqkuqi Hudaqə təxəkkür! □ ■ 15 Qünki biz Hudaqə yətküzüliwatkan Məsihning huxpurikidurmiz, həm kutkuzuluwatkanlar arisida həm halakətkə ketiwatkanlar arisida xundakmız; 16 keyinkilərgə elümgə bolqan elümning puriki, aldinkilaroqa həyatlıkka bolqan həyatlıknıng purikidurmiz; əmdi muxundak ixlarning həddisidin kim qikalaydu? □ ■ 17 Qünki biz kəp

□ 2:13 «kerindixim Titusni tapalmioqinim tüpəylidin rohim aram tapmidi; xuning bilən mən xu yərdikilər bilən hoxlixip, Makedoniyəgə səpər aldım» — zor mumkinqliki barkı, Titus Korinttiki ərindaxlarning həwirini elip kəlməkqi bolqan, lekin tehi Troaska kəlmigənlikü üçün, Korintliklarning əqemini yəwatkan Pawlus Troasta turoqinida kəngli aram tapmidi. Gərqə hux həwərni jakarlaxka «pursət ixiki eqiloqan» bolsimu, u uningdin (waqtinqə) paydilanmay Korintliklarning həwirini biliwelik üçün Titusni izdəp u yerdin kətti. Bir yıldın keyinmu Troastiki bu «pursət ixiki» tehi oquq turoqan bolsa kerək («Ros.» 20:6). □ 2:14 «Əmma bizni Məsihədə həmixə təntənə bilən əqalibanə baxlaydiqan... Hudaqə təxəkkür!» — «əqalibanə baxlaydiqan» grek tilidiki bu söz adəttə sərdar yaki padixaq zəpər ķuqkan қoxunini xərəplik, təntənilik yürüxtə eż yurtiqa baxlaydiqanlığını ipadıləydi.

■ 2:14 Kol. 1:27. □ 2:16 «keyinkilərgə elümgə bolqan elümning puriki, aldinkilaroqa həyatlıkka bolqan həyatlıknıng purikidurmiz» — buning mənisi bəlkim xundakki: — «halakətkə ketiwatkanlar» bolsa, «rohiy elüm»də turidu; ularning xu hətərlik əhwalını Hudanıng adəmliri ularoqa puritidu; mənggülük həyatlıknı tepiwatkanlaroqa bolsa, Hudanıng adəmliri ularoqa mənggülük həyatlıknıng huxbuyını, həqiqət ikənlikini əzining həyat-turmuxi arkılık puritip bildüridu.

■ 2:16 Lukə 2:34.

kixilärning қилқинidək Hudaning kalam-səzini soda-setik ixi қilmaymız; əksiqə biz səmimiyilik bilən Huda aldida Hudadin *əwətilgənlər* süpitidə Məsihədə səzləyimiz.

3

Yengi əhdining hizmatkarlırı

¹ Biz yənə ezmizni təwsiyə қılqılı turuwatamduğ? Yaki baxka bəzilərgə kerək bolqandək, silərgə yeziloqan yaki silər yazoloqan təwsiyinamilər bizgə kerəkmü?■ ² Silər əzünglar bizning təwsiyinamimizdursilər, kəlbimizdə pütülgən, hər insanqa tonux bolqan wə okulidioqan.□ ³ Silərning biz təripimizdin pərwix қılınoqan, Məsihning məktupi ikənlikinglar ayan boldı (bu məktup siyah bilən əməs, bəlki tirik Hudaning Rohı bilən yeziloqan; tax tahtaylaroqa əməs, bəlki kəlbining

■ **3:1** 2Kor. 5:12; 10:8. □ **3:2 «Silər əzünglar
bizning təwsiyinamimizdursilər, kəlbimizdə pütülgən,
hər insanqa tonux bolqan wə okulidioqan»** — demək,
Korinttiki etikadqılların nijatni yengi köbul қılqan waqtida
mutlək əzgərtılğen yengi yürüx-turuxlari Pawlusning əjrining
hər adəmgə kərünərlik bolqan mewisi, uning həkikiy rosul
ikənlikigə ispat idi.

ətlik tahtaylirioqa pütüklüktur). □ ■ 4 Əmdi bizning Məsih arkılık Hudaşa қaraydioqan xunqə zor ixənqimiz bar; ⁵ əzimizni birərnərsini қılqıdək iqtidarımız bar dəp qaoqliqinimiz yoktur; iqtidarlığımız bolsa bəlki Hudadindur.

⁶ U bizni yengi əhdining hizmətkarliri boluxka iqtidarlıq kıldı; bu əhdə pütüklük səz-jümlilərgə əməs, bəlki Rohka asaslanıqan. Qünki pütüklük səz-jümlilər adəmni əltüridü; lekin Roh bolsa adəmgə həyat kəltüridü. □ ■

⁷ Əmma səz-jümlilər bilən taxlarqa oyulıqan, əlüm kəltüridiqan hizmət xan-xərəp bilən bolıqan wə xundakla Israillar Musanıng yüzidə

- 3:3 «Silərning biz təripimizdin pərwix қılınoqan, Məsihning məktupi ikənlikinglar» — «pərwix қılınoqan» yaki «yətküzüldiqliq, yollanoqan». grek tilida «kəyünüp bekiliqan» yaki «hizmiti қılınoqan». **«bu məktup siyah bilən əməs, bəlki tirik Hudaning Rohı bilən yeziloqan; tax tahtaylarqa əməs, bəlki կəlbning ətlik tahtaylirioqa pütüklüktur»** — okurmənlərning esidə barkı, Musa pəyəqəmbərgə qüfürülgən ənənə «tax tahtalar»qa pütüklük idi. Muxu yərdiki «ətlik» səlbiy mənidə əməs, bəlkim «yumxaq, qattık bolmioqan», «tax»ning əksini bildüridü. ■ 3:3 Mis. 24:12; 34:1; Yər. 31:33; Əz. 11:19; 36:26; Ibr. 8:10. □ 3:6 **«U bizni yengi əhdining hizmətkarliri boluxka iqtidarlıq kıldı; bu əhdə pütüklük səz-jümlilərgə əməs, bəlki Rohka asaslanıqan»** — muxu ayəttiki «pütüklük səz-jümlilər» Musaşa qüfürülgən ənənəni, yəni «kona əhdə»ni kərsitidü; «Roh» bolsa Hudaning Muqəddəs Rohını kərsitidü, əlwəttə. «Yengi əhdə» tooqruluk «Yər.» 31:31-34 wə «Yərəmiya»diki «köxumqə səz»ni kərüng. **«Qünki pütüklük səz-jümlilər adəmni əltüridü; lekin Roh bolsa adəmgə həyat kəltüridü»** — bu səzlərning toluk mənisini qüxinix üçün «Rim.» 3:19-23, 7-bab wə 8:1-16ni kərüng. «Roh» Hudaning Rohı, əlwəttə. ■ 3:6 2Kor. 5:18; Ibr. 8:6, 8.

Julalanојан xan-xərəptin yüzigə kəzlirini tikip қariyalmiojan yərdə (gərqə xu xan-xərəp hazır əməldin қaldurulојan bolsimu), □ ■ 8 Roh bilən yürgüzüldidiojan hizmət tehimu xan-xərəplik bolmamdu? 9 Qünki adəmning gunahını bekitidiojan hizmət xərəplik bolојan yərdə, insanni həkкaniy қılıdiоjan hizmətning xəripi tehimu exip taxmamdu!? 10 Qünki əslidə xan-xərəplik bolојan ixning hazırlıq əqayət zor xan-xərəplik ixning aldida həqkandak xan-xərəplikliyi yoktur; 11 qünki əməldin қaldurulојan ix əslidə xan-xərəp bilən kəltürülgən yərdə, hazır ornini başkan ix tehimu xan-xərəplik bolidu. □ 12 Bizdə xunqə zor xundak bir ümid bolоjanikən, biz tolimu yürəklik bolımız. □ 13 Biz Israillarnı əməldin қaldurulidiojan *əhđining* parlak nurioqa kəzini tikip karaxning akiwitigə uqrəp kətmisun dəp yüzigə qümpərdə tartiwalојan Musa ола

□ 3:7 «Israillar Musaning yüzidə julalanојan xan-xərəptin yüzigə kəzlirini tikip қariyalmiojan yərdə» — bu wəkə «Mis.» 34:29-35də hatirləngən. «(gərqə xu xan-xərəp hazır əməldin қaldurulојan bolsimu)» — baxka birhil tərjimisi «gərqə xu nur asta-asta yokiliwatkan bolsimu». Pawlus bu ikki bislik sezlərni bəlkim ətəy ixletkən, xunga ilk kila tərjimisi bəlkim toqridur. ■ 3:7 Mis. 24:12; 34:1,30; Kan. 10:1.

□ 3:11 «qünki əməldin қaldurulојan ix əslidə xan-xərəp bilən kəltürülgən yərdə,...» — «əməldin қaldurulојan ix» yaki «ajizlap yokiliwatkan ix». □ 3:12 «biz tolimu yürəklik bolımız» — yaki «biz jasarətlik sözləymiz».

ohximaymiz. □ ■ 14 Өмма ularning oy-kengülliri қадақлахқаниди; qünki bügүнгө көдөр кона əhdini оқуоцинда muxu qümpərdə eliwetilməy keldi; qünki pəkət Məsihдə bolоqandila u elip taxliwetilidu. □ ■ 15 Өмма bügүнгө көдөр, Musaning yazmiliri okuloqinida xu qümpərdə yənilə kəlbini yepiwalmaktı. 16 Өмма hərkim Rəbgə қarap burulsa, qümpərdə elip taxlinidu. ■ 17 Өмма Rəb xu Rohtur; wə Rəbning Rohı kəyərdə bolsa, xu yerdə hərlük bolidu. □ ■ 18 Wə biz həmmimizning yüzümüz qümpərdisiz haldə Rəbning xan-xəripigə қarioqinida, Uning ohxax süritidə boluxka Roh bolоqan Rəb təripidin xan-xərəp üstigə xan-xərəp қoxulup

□ **3:13 «əməldin қaldurulidioqan əhdə»** — «kona əhdə»ning «əməldin қaldurulоqanlıqı»ni tolukraq qüxinix üçün «Rim.» 3:19-4:25, 7:7-8:4, «Gal.» 1:2-4:7ni okung). Baxqa birhil tərjimisi «eqüp ketiwatkan əhdə...». **«əməldin қaldurulidioqan əhdining parlak nurioqa kezini tikip қaraxning akıvitigə uqrıp kətmisun dəp...»** — «қaraxning akıviti» — biz bu sezni xu mənidə qüxinimizki, kona əhdə (Musa pəyələmbərgə qüxürülgən kanun) astida, insanning gunahķa patķan haliti pax kılinoqaqka, Hudaning xan-xəripigə biwasitə қaraxning akıviti əlüm bolatti. «Mis.» 34:34ni kərung. ■ **3:13** Mis. 34:35; Rim. 10:4. □ **3:14 «qünki bügүнгө көdər kona əhdini oқuоqinida muxu qümpərdə eliwetilməy keldi...»** — «kona əhdə» muxu yerdə, bolupmu Musa pəyələmbərgə qüxürülgən kanunni, yəni Təwratning «Yaritiliх»tin «Kanun xərhi»giqə bolоqan bəx kışmini kərsitudu. ■ **3:14** Yəx. 6:10; Əz. 12:2; Mat. 13:11; Ros. 28:26; Rim. 11:8. ■ **3:16** Mat. 13:11; Rim. 11:23; 1Kor. 2:10. □ **3:17 «Өмма Rəb xu rohtur»** — «Roh» bolsa Hudaning Muкəddəs Rohı», yəni «yengi əhdə» arkılık mənggülüк hayatni elip kelidiqan Rohni kərsitudu. ■ **3:17** Yh. 4:24.

əzgərtilməktimiz. □ ■

4

Pawlusning jamaatlərning hizmitidə bolən qidamlıq, səwr-takətlik — Hizməttə qidamlıq

¹ Xunga Huda bizgə rəhim-xəpkət kərsətkəndək, bu hizmət bizgə amanət kılınoğanıkən, biz bəl կոյwətməyimiz; ² əmdililiktə xərməndilikkə ait yoxurun ixlarnı taxlap, nə aldamqılıqta mangmay, nə Hudanıng səzini burmılımaya, bəlkı həqiqətni əynən ayan қılıx bilən Huda addida durusluğımızni hər adəmning wijdaniqə kərsitimiz. ■ ³ Əmma hux həwirimiz qümkəlgən bolsimu, u һalak boluwatqanlarəqə nisbətən qümkəldi; ■ ⁴ Qünki Hudanıng sürət-obrazi bolən Məsihning xan-xəripi toqrisidiki hux həwərning nuri ularning üstidə yorumisun dəp, bu zamanning ilahi etikədsizlarning oyzehəinlirini kor қıldı. □ ■ ⁵ Qünki biz əzimizni əməs, bəlkı Məsih Əysani Rəb, xuningdək əzimizni Əysə üqün silərning hizmətkaringlar

-
- **3:18 «Biz həmmimizning yüzümüz qümpərdisiz һaldə Rəbning xan-xəripigə կarioqinida, Uning ohxax süritidə boluxka Roh bolən Rəb təripidin xan-xərəp üstigə xan-xərəp կoxulup əzgərtilməktimiz»** — «ohxax süriti» (yaki «ohxax sürət-obrazi») — Rəb Əysanıng Əzining süriti. ■ **3:18**
1Kor. 13:12; 2Kor. 5:7. ■ **4:2** 2Kor. 2:17; 2Kor. 6:4
■ **4:3** 2Kor. 2:15; 2Tes. 2:10. □ **4:4 «bu zamanning ilahi etikədsizlarning oyzehəinlirini kor қıldı»** — «bu zamanning ilahi» Xəytan, Iblis. ■ **4:4** Yəx. 6:10; Yh. 12:40; 14:9. Fil. 2:6.
Kol. 1:15. Ibr. 1:3.

dəp elan kılımız. □ 6 Qünki «karangöyuluqtin nur yorusun» dəp buyruqan Huda, Məsihning didaridin Əzining xan-xəripini tonutuxka bolğan yoruqlukning *biz arkılık* qeqilixi üçün, bizning kəlbimizni yorutkandur. ■

Mənggülük xan-xərəpning zor wəzni

7 Əmma kudratning oqayət zorluqi bizdin əməs, bəlki Hudadin bolğanlığı kərünsün dəp bu gəhərgə sapal idixlarda қaqılaqlıq halda igidarlik kılımız. □ ■ 8 Mana biz hərtərəptə kistilip қalduk, əmma yənjilmiduk; təmtirəp қalduk, əmma ümidsizlənmiduk; 9 ziyankəxlikkə uqravatımız, əmma həmdəmsiz қalmiduk; yikitilduk, əmma ھalak bolmiduk; 10 Əysanıñ hayatı tenimizdə ayan kılınsun dəp, hərdaim tenimizdə Əysanıñ əlümmini kətürüp yürümiz. □ ■ 11 Qünki Əysanıñ

-
- 4:5 «**biz əzimizni əməs, bəlki Məsih Əysani Rəb, xuningdək əzimizni Əysa üçün silərning hizmətkaringlar dəp elan kılımız**» — «hizmətkarlar» muxu yerdə grek tilida «kullar» deyilidü. Demək, əzini (hərhil səwəblər bilən) baxlaş birsinin hizmitidə boluxka satlaş kixılər. ■ 4:6 Yar. 1:3; 2Pet. 1:19. □ 4:7 «...bu gəhərgə sapal idixlarda қaqılaqlıq halda igidarlik kılımız» — «sapal idixlar» bolsa etikadqıllarning ez ajiz wujud-tənliri, əlwəttə. ■ 4:7 1Kor. 2:5; 2Kor. 5:1. □ 4:10 «**Əysanıñ hayatı tenimizdə ayan kılınsun dəp, hərdaim tenimizdə Əysanıñ əlümmini kətürüp yürümiz**» — «Əysanıñ əlümmini kətürüx» degənlik bəlkim rosullar daim azap-okubətni tartışlılığı, daim əltürülükxning həwpidə turuwatlılığını kərsitudu. Əmma bu bayanni yənə həmmə etikadqı üçün muhim rohiy prinsip degili bolidü. 11-ayətni kərüng. ■ 4:10 Rim. 8:17; Gal. 6:17; Fil. 3:10; 2Tim. 2:11,12; 1Pet. 4:13.

hayati elidioqan ətlirimizdə ayan ķilinsun üçün, tirik қaloqan bizlər hərdaim əlümgə tapxurulmaklığımız. □ ■ 12 Xuning bilən bizdə əlüm ixləwatidu, əmma əyad silərdə ixləwatidu. □ 13 Wə «Mən ixəndim, xunga səz ķildim» dəp yezilqandıkidək iman-ixənqtiki rohka igə bolup, bizmu ixənduk wə xuning bilən səz ķilimiz; □ ■ 14 qünki Rəb Əysani tirildürgən *Huda* bizni Əysa bilən birgə tirildürdü, xundakla bizni silər bilən birgə Əz aldioqa hazır ķilidu, dəp bilimiz. ■ 15 Qünki *bu* həmmə ixlər silər üqündürki, tehimu kəp kixilərning wujudida exip taxkuqə beoqıxlanoqan mehri-xəpkət səwəbidin kəp kixilərningmu Hudani uluqlap eytən təxəkkürləri exip taxidu. ■ 16 Xunga biz bəl կoyuwətməymiz; gərqə taxki insanlığımız solaxsimu, dərhəkikət iğki insanlığımız kündin-küngə yengilanmakta.

-
- 4:11 «**qünki Əysanın hayatı elidioqan ətlirimizdə ayan ķilinsun üçün, tirik қaloqan bizlər hərdaim əlümgə tapxurulmaklığımız**» — «əlümgə tapxurulmaklığımız» — Huda təripidin, əlwəttə. ■ 4:11 Zəb. 44:22; Mat. 5:11; Rim. 8:36; 1Kor. 4:9; 15:49; Kol. 3:4. □ 4:12 «**Xuning bilən bizdə əlüm ixləwatidu, əmma əyad silərdə ixləwatidu**» — muxu mühüm prinsip toopluluq «koxumqə səz»imizni kərüng. □ 4:13 «**Mən ixəndim, xunga səz ķildim**» — «Zəb.» 116:10. «iman-ixənqtiki rohka igə bolup, bizmu ixənduk wə xuning bilən səz ķilimiz» — «səz ķilimiz» — demək, hux həwərni jakarlaymiz. ■ 4:13 Zəb. 116:10 ■ 4:14 Rim. 8:11; 1Kor. 6:14. ■ 4:15 2Kor. 1:11.

- 17 Qünki bizning bir dəkikilik wə yenik japa-muxəkkətlirimiz biz üçün exip taxşan, mənggülüç, zor wəzinlik xan-xərəpni həsil kılıdu. ■ 18 Xunga biz kərüngən ixlar oqa əməs, bəlki kərünməs ixlar oqa kəz tikimiz; qünki kərüngən ixlar wakitlik, əmma kərünməs ixlar mənggülüktür.

5

Kərük sezimi bilən əməs, bəlki iman-ixənq bilən yaxax

1 Qünki bu zeminoqa təwə əyimiz, yəni bu qedirimiz yokıtilsimu, Huda təripidin bolqan, insan կoli bilən yasalmıqan bir əy, yəni asmanlarda əbədiy bir makanimiz bardur dəp bilimiz. ■ 2 Əmdi bu *kona əyimizdə turoqinimizdə* asmandiki əyimizni kiyiwelixşə zor intizar bilən ah urmaktimiz ■ 3 (bərhək, *asmandiki əyimizni* kiyiwalsak yalingaq kalmaymiz). ■ 4 Qünki muxu qedirdə *turoqinimizdə*, eoirqılıkta ah urmaktimiz; bu bizning yalingaqlinxni halıqinimiz əməs, bəlki kiyindürülüxni, yəni bizdə əlidioqan nemə bolsa, uning həyat

- 4:16 «**gərqə taxkı insanlığımız solaxsimu, dərħəkikət iqki insanlığımız kündin-küngə yengilanmacta**» — «taxkı insanlığımız» adəmning jan-tenini, «iqki insanlığımız» adəmning kəlb-rohını, iqki dunyasını kərsitudu. Grek tilida «taxkı insanımız» wə «iqki insanımız» deyilidu. ■ 4:17 Zəb. 30:5; Mat. 5:12; Rim. 8:18; 1Yuh. 3:2. ■ 5:1 2Kor. 4:7. ■ 5:2 Rim. 8:23. ■ 5:3 Wəh. 3:18; 16:15.

təripidin yutuluxini halaymiz. ■ 5 Əmdi bizni dəl muxu ixka təyyarlıouqı bolsa Hudadur; U bizgə «kapalət» bolğan Əz Rohinimu ata kıldı. □ ■ 6 Xuning bilən biz həmixə yurəklik bolımız; həmdə tenimizdə makan tutqınımızda Rəbdin neri bolğan musapir bolımız dəp bilimiz 7 (qünki biz körük sezimi bilən əməs, etikad bilən mangımız); ■ 8 biz yurəklik bolup, xuningdək təndin neri bolup Rəb bilən billə bir makanda boluxka tehimu hursənmiz. 9 Xuning bilən, məyli təndə bolaylı, təndin neri bolaylı, uni hursən қılıxni istək-nixan қılıp intilimiz. 10 Qünki təndə қılıqan əməllirimizni, yahxılık bolsun, yamanlıq bolsun, hərbirimizgə կayturuluxi üçün Məsihning sorak təhti aldida hazırlı boluxımız lazımlı bolidu. ■ 11 Xuning bilən Rəbning dəhəxitini bilgənlikimiz üçün, insanları ixəndürüvkə tiriximiz; lekin biz Hudaqla oquq-axkarımız, xuningdək silərning wijdaninglardımı axkarə tonulsak dəp ümid

■ 5:4 Rim. 8:11; 1Kor. 15:53. □ 5:5 «U bizgə «kapalət» bolğan Əz Rohinimu ata kıldı» — «Əz Rohi» grek tilida pəkət «Roh» bilən ipadilinidu. «Kapalət» toqrluluq 1:22diki izahatni kərüng. ■ 5:5 Rim. 8:16; 2Kor. 1:22; Əf. 1:13; 4:30. ■ 5:7 1Kor. 13:12; 2Kor. 3:18. ■ 5:10 Zəb. 62:12; Yər. 17:10; 32:19; Mat. 16:27; 25:32; Rim. 2:6; 14:10,12; 1Kor. 3:8; Gal. 6:5; Wəh. 2:23; 22:12.

ḳılımən. □

Inaklıkça kəltürük hizmiti

12 Biz hazır əzimizni kaytidin silərgə təwsiyə ḳılqınımız yok, bəlkı pəkət silərdə kəlbdiki ixlardın əməs, taxki kiyapəttin pəhirlinidioqanlarəqə bərgüdək jawab bolsun dəp, silərgə bizlərdin pəhirlinx imkaniyitini yaritip beriwatımız. □ ■ 13 Qünki iq-iqimizgə siqmay ḳaloqan bolsakmu Huda aldida xundak bolduk, salmaq bolsakmu silər üçün xundak

□ **5:11 «biz Hudaqa oquk-axkarımız, xuningdək silərning wijdaninglardimu axkarə tonulsak dəp ümid ḳılımən»** — «Hudaqa oquk-axkarımız, xuningdək silərning wijdaninglardimu axkarə tonulsak». Demək, Pawlus wə baxka rosullar dunyadikikilərgə anqə tonux əməs, ularning həkikiy salahiyiti, ularda bolovan Məsihning Muğəddəs Rohimu dunyadikikilərgə anqə tonux əməs, xunga ularqa Məsihning hər adəmni sorakka tartidioqanlıkı toqrluluk ixəndürüxning zəruriyiti bar. Lekin Huda bizni obdan bilidu wə (silər Hudanıng adəmliri bolqandan keyin) silərmə bizni obdan qüxənsənglər kerək, dəydu. □ 5:12 **«...taxki kiyapəttin pəhirlinidioqanlarəqə bərgüdək jawab bolsun dəp, silərgə bizlərdin pəhirlinx imkaniyitini yaritip beriwatımız»** — «taxki kiyapəttin pəhirlinidioqanlar bərgüdək jawab bolsun dəp...» — Pawlus hazır Korinttiki jamaətə kərungən «sahta rosullar»ni tilqə elip, əzi üstdin ərz ḳaloqan bu kixilərgə jawab berix üçün Korinttiki kərindaxlarəqə əzining wə həmkarlırinin hizmətlirinining rohiy mahiyitini azraq axkarılap kərsətməkqi. ■ 5:12 2Kor. 3:1; 10:8.

bolımız. □ 14 Qünki Məsihning muhəbbiti bizni *xundak kılıxka* ündəydi; qünki biz birsi həmməylən üqün əldi, xunga həmməylənnimə əldi, dəp hesablaymız. □ 15 Wə U həmməylənni dəp əldi, buningdin məksət, həyat bolqanlar əzliyi üqün əməs, bəlkı ularni dəp əlüp tirilgüqi üqün yaxixi üqündür. ■

16 Xuning bilən biz buningdin keyin həqkimni insanlarqə tonumaymız; hətta biz Məsihni insanlarqə tonuqan bolsaq, buningdin keyin uni yənə xundak tonumaymız. □ ■ 17 Xunga əmdi birsi Məsihdə bolsa, u yengi bir yaritiloquqidur!

□ 5:13 «**Qünki iq-iqimizgə siqmay қaloqan bolsakmu Huda aldida xundak bolduk, salmak bolsakmu silər üçün xundak bolımız**» — munu ayəttə Pawlus, xübhisizki, (yukarıda eytiləndək) awwal əzining wə əkerindaxlarning «kəlbidiki ixlər», yəni əng əhmiyətlik ixlər toqrluluk səzləydi. U keyinrək «kərünük» tiki ixlarning, yəni «taxkî kiyapət» ning ixlirioqa etidi. Əməliyəttə «iq-iqimizgə siqmay қaloqan bolux» Hudanıng zor uluqlukı, exip taxqan xapaitigə karap insanning huxallıqtın bolqan normal inkasi bolux kerəkə, dəymiz. Əmma baxqa kixilər bəribir hux həwərni anglıxi kerək, xuningdək əz huxallıqımızqa hay berip, ular üqün «salmak» boluximizmu kerək. □ 5:14 «**birsi həmməylən üqün əldi**» — Məsihni kərsitudu. «**qünki biz birsi həmməylən üqün əldi, xunga həmməylənnimə əldi, dəp hesablaymız**» — bu ajayib ayət toqrluluk «köxumqə səz» imizni kərüng. ■ 5:15 Rim. 14:7; Gal. 2:20; 1Tes. 5:10; 1Pet. 4:2. □ 5:16 «**hətta biz Məsihni insanlarqə tonuqan bolsak...**» — «insanlarqə» grek tilida «ətlər boyiqə». «**xuning bilən biz buningdin keyin həqkimni insanlarqə tonumaymız; hətta biz Məsihni insanlarqə tonuqan bolsaq, buningdin keyin uni yənə xundak tonumaymız**» — bu ajayib ayət toqrlulukmu «köxumqə səz» imizni kərüng. ■ 5:16 Mat. 12:50; Yh. 15:14; Gal. 5:6; 6:15; Kol. 3:11.

Kona ixlər ətüp, mana, həmmə ix yengi boldı! ■ 18 Wə barlıq ixlər Hudadindur; U bizni Məsih arkılık Əzigə inaklaxturdu, xundakla bizgə inaklaxturux hizmitini tapxurdu: — □ ■ 19 demək, Huda Məsih də adəmlərning itaətsizliklirini ularning əyibi bilən hesab laxmay, aləmni Əzigə inaklaxturdu; xuningdək bizgə inaklaxturux həwirini amanət əlip tapxurdu. ■ 20 Xunga huddi Huda biz arkılık *adəmlərdin inaklıkka kelixni* ətünginidək, biz Məsihkə wakalitən əlqilərdurmız; Məsihning ornida «Huda oqa inaklaxturuləqaysılər!» dəp ətünimiz. ■ 21 Gunahkə ھeq tonux bolmioğan kixini Huda bizni dəp gunahning əzi қildi; məksiti xuki, bizning Uningda Hudanıng həkəkəniyiliyi boluxımız üqündür. □ ■

6

Hudanıng japa-muxəkət tartkuqi əlqiliri bolux

¹ Əmdi Hudanıng həmkarliri süpitidə silərdin Uning mehîr-xəpkitini köbul əlip turup uni bikarəqə kətküzmənglər dəp ətünimiz ■

-
- 5:17 Yəx. 43:18; Wəh. 21:5. ■ 5:18 «**wə barlıq ixlər Hudadindur**» — yaki «**wə bu barlıq ixlər Hudadindur**». ■ 5:18 Kol. 1:20; 1Yuha. 2:2; 4:10. ■ 5:19 Rim. 3:24,25; Kol. 1:20. ■ 5:20 2Kor. 3:6. ■ 5:21 «**gunahkə ھeq tonux bolmioğan kixi**» — Məsih, «**məksiti xuki, bizning Uningda Hudanıng həkəkəniyiliyi boluxımız üqündür**» — «**Uningda**» — Məsih də, əlwəttə. ■ 5:21 Yəx. 53:9,12; Rim. 8:3; Gal. 3:13; 1Pet. 2:22; 1Yuha. 3:5. ■ 6:1 1Kor. 3:9; Ibr. 12:15.

2 (qünki u: «Xapaət kərsitilidiqan bir pəyttə duayingni ijabət қılıxni bekitkənmən, nijat-ķutulux yətküzülidioqan bir künidə Mən sanga yardəmdə boluxumni bekitkənmən» — dedi. Mana, hazır bolsa «xapaət kərsitilidiqan yahxi pəyt»; mana, hazır «nijat-ķutulux künü»dur!).□ ■ **3** *Rəbning* hizmitigə daq kəltürülmisun dəp həqkandak ixta həqkimning imaniqə tosalıqluk kilmaymiz;■ **4** bəlki hərbir ixta əzimizni Hudanıng hizmətkarliri süpitidə nəmunə kılıp yürümiz; zor qidamlıq bilən, jəbir-zulumlarda, japa-muxəkkətlərdə, besim-ķıstaklarda,■ **5** kamqa yarılırda, zindanlarda, қozənilang-topılangular iqidə, eçir mehnətlərdə, tünəxlərdə, roza tutuxlarda,□ **6** paklıq bilən, bilimlər bilən, səwr-takətlik bilən, mehribanlıqlar bilən, Mukəddəs Roh bilən, sahtiliksiz mehîr-muhəbbət bilən,7 həkikətning söz-kalami bilən, Hudanıng küq-ķudriti bilən, həkəkəniyilikning ong-sol ķollardiki ķoralları bilən,□ **8** həm izzət-xəhrəttə həm həkarət iqidə, təhmət həm təriplinixlər iqidə *əzimizni Hudanıng hizməkarliri süpitidə namayan ķildük;* yaloqanqılar dəp қaraloqan bolsakmu səmimiyy-

-
- **6:2** «xapaət kərsitilidiqan bir pəyttə duayingni ijabət қılıxni bekitkənmən, nijat-ķutulux yətküzülidioqan bir künidə mən sanga yardəmdə boluxumni bekitkənmən» — «Yəx.» 49:8. ■ **6:2** Yəx. 49:8. ■ **6:3** Rim. 14:13; 1Kor. 10:32. ■ **6:4** 1Kor. 4:1; 2Kor. 11:23. □ **6:5** «tünəxlərdə» — demək «tünəp dua қılıxlarda». Baxqa birhil tərjimisi «uyksızlıqlarda». □ **6:7** «...həkəkəniyilikning ong-sol ķollardiki ķoralları bilən...» — bəlkim zərb ķildioqan həm қoղdaydioqan rohiy ķorallarnı kərsitudu.

sadiq bolup, ⁹ namsız bolduk-yu, əmma məxhormız; əley dəp қalduk-yu, əmma mana, hayatturmız; tərbiyidə jazalanduk-yu, əmma əlümgə məhkum kılınmiduk; □ ■ ¹⁰ dərd-ələm tarttuk-yu, əmma daim xad-huramlıqta turimiz; namrat bolqinimiz bilən, əmma kəp adəmlərni bay kiloquqımız; həqnemimiz yok bolqını bilən, əmma həmmigə igidarmız. □

¹¹ Silərgə oquk-yoruk səzliduk, əy Korintliklər, bizning baqrımız silərgə kəng eqildi! □

¹² Silər biz tərəptin kisiləqan əməs, lekin əz iq-baqringlarning tarlıqidin kisilisilər; ¹³ əmdi adil almaxturuxta bolup — (əz pərzəntlirimə səzligəndək səzləymən) — baqringlearni bizimu kəng eqinglar. ■

Karangojuluğka həmrəh bolmanglar

□ **6:9 «namsız bolduk-yu, əmma məxhormız»** — dunyadiki «məxhor»lardın bolmisimu, lekin Huda, pərixtilər wə jamaətlər təripidin məxhordur, degən mənidə dəp қarayımız. **«tərbiyidə jazalanduk-yu, əmma əlümgə məhkum kılınmiduk»** — «tərbiyidə jazalanduk-yu...» degənlik baxqa bir tərjimisi «dərrə-kəmqa yeduk-yu ...». Bu muhim səz tooqrluluk «köxümqə sez»imizni kerüng. ■ **6:9** Zəb. 118:18; Yəx. 26:19.

□ **6:10 «namrat bolqinimiz bilən, əmma kəp adəmlərni bay kiloquqımız; həqnemimiz yok bolqını bilən, əmma həmmigə igidarmız»** — «namrat bolqinimiz bilən,... həqnemimiz yok bolqını bilən,...» — Pawlus wə baxqa rosullar bu dunyaning kezkarixidin қarıoqanda xundak kərungən bolsimu, ular hərgiz əzlirini undak hesablimaydu, bəlkı əzlirini həkikiy baylar (mənggülük baylıklarqa igə) dəp sanaytti. □ **6:11 «Silərgə oquk-yoruk səzliduk, əy Korintliklər,...»** — grek tilida «Aqzımız silərgə oquk, i Korintliklər,...». ■ **6:13** 1Kor. 4:14.

14 Etiqadsizlar bilən bir boyunturukka qetilip təngsizliktə bolmanglar; qünkü həkkaniyilik wə kəbihlik otturisida կandağmu ortaklıq bolsun? Yoruklukning қarangoquluk bilən կandağ həmrahlığı bolsun? □ ■ **15** Məsihning Belial bilən nemə inaklıki bolsun? Ixəngüçinинг ixənmigüqi bilən կandağ ortak nesiwisi bolsun? □ **16** Hudaning ibadəthanisining butlar bilən կandağ birliki bolsun? Qünkü silər tirik Hudaning ibadəthanisidursilər — Hudaning: «Mən ularda turimən, ularning arisida yürimən; ularning Hudasi bolimən wə ular Mening həlkim bolidu» deginidək *silər Un ing ibadəthanisidursilər*; □ ■ **17** Xuning üçün «Ularning arisidin qıkıp ketinglar, Manga ayrıll-

□ 6:14 «Etiqadsizlar bilən bir boyunturukka qetilip təngsizliktə bolmanglar» — «Qan.» 22:10də «Exək wə kalini bir boyunturukka təng қoxmanglar» deyildi. Təngsizlik boloqaqka, ixəngən adəm wə ixənmigən adəm təng yük tartmaydu, hətta bir-biridin baxka yönülüxkə tartıdu. Bu səzələr pəkət nikahkila baqılıq əməs, türlük əhwallarda etiqadsız adəm bilən «həmboyunturuk» bolux qong qataqlarnı qıçıridu, degənliktur. **...həkkaniyilik wə kəbihlik otturisida կandağmu ortaklıq bolsun?** — «kəbihlik» grek tilida «կա-nunsizlik», əmma bu «қанун» həkümətningki əməs, Hudaning həkkaniy tələplirini kərsitudu. ■ **6:14** Qan. 7:2; 1Sam. 5:1, 2; 1Pad. 8:21; 1Kor. 5:9; 10:21; Əf. 5:11 □ **6:15 «Məsihning Belial bilən nemə inaklıki bolsun?»** — «Belial» degənning ibranıyi tilidiki mənisi «ərziməs, osal» bolup, Xəytanning yənə bir ismi bolidu. □ **6:16 «Mən ularda turimən, ularning arisida yürimən; ularning Hudasi bolimən wə ular Mening həlkim bolidu»** — «Law.» 26:12 wə «Yər.» 28:32, «Əz.» 32:27ni körüng. ■ **6:16** Mis. 29:45; Law. 26:11-12; Yər. 32:38; Əz. 37:27; 1Kor. 3:16; 6:19; 10:7, 14; Əf. 2:21; Ibr. 3:6; 1Pet. 2:5

inglar», — dəydu Rəb, — «həq napak nərsigə təgküqi bolmanglar», «xundila Mən silərni köbul kılımən», □ ■ 18 wə: «Mən silərgə Ata bolimən, silər Manga oqul-kızlırim bolisilər» — dəydu Həmmigə Kədir bolqan Rəb. □ ■

7

¹ Əmdi bu wədilərgə muyəssər bolqandanın keyin, i səyümlüklər, əzimizni ətlərdiki həm rohtiki hərhil paskiniliktin tazilap, Hudaning korkunqida əzimizdə *ayan ķilinojan* pak-mukəddəslikni kamalətkə yətküzəyi.

Bizni köbul ķiloqaysılər!

² Bizni köbul ķiloqaysılər! Biz həqkimgə ziyan-zəhmət yətküzmidük, həqkimni nabut kılımidük, həqkimdin paydilanmidük. □

³ Muxularni dəp, silərni əyibliməkqi əməsmən; qunki mən yukarıda eytkinimdək, silər kəlbimizdidursılərki, biz silər bilən billə əlüxkə,

□ 6:17 «Ularning arisidin qıkıp ketinglar, manga ayrıninglar... həq napak nərsigə təgküqi bolmanglar» — «Yəx.» 52:11ni kerüng. Əslidə bu sözər Israilqa Babil imperiyəsidiki kəyp-sapa wə butpərəslikni taxlap qıqxı üçün eytiloqan. «xundila Mən silərni köbul kılımən» — «Əz.» 20:41ni kerüng. ■ 6:17 Yəx. 52:11; Əz. 20:34,41; Wəh. 18:4. □ 6:18 «Mən silərgə Ata bolimən, silər Manga oqul-kızlırim bolisilər» — Təwrat, «2Sam.» 7:14, «Yəx.» 43:6, «Yər.» 31:9ni kerüng. ■ 6:18 2Sam. 7:8,14 □ 7:2 «...həqkimni nabut kılımidük» — bəlkim həm iqtisadiy jəhəttin həm etikad jəhətidin eytilidu.

silər bilən billə yaxaxkə təyyarmız.■ 4 Silərgə baqlıqan ixənqim zor, silərdin bolqan pəhrim zor; xuning üçün riqbət-təsəlligə tolduruldum, barlıq japa-müxkülqılıklımızdə huxallikim exip taxti.■

5 Qünki bərhək, Makedoniyəgə kirginimizdimu ətlirimiz həq aram tapalmay, hərtərəptin kisilip kəldük; sırtımızda jedəl-kürəxlər, iqimizdə korkunqlar bar idi.■ 6 Əmma qüxkünlərgə riqbət-təsəlli bərgüqi Huda bizgə Titusning kelixi arkılıq riqbət-təsəlli bərdi;■ 7 tapşan riqbət-təsəllimiz pəkət uning kelixi arkılıkla əməs, bəlki uning silərdin tapşan riqbət-təsəllisi arkılıkmu boldi; qünki u silərning *bizgə* zarıkıp təlmürgininglarnı, silərning həsritinglarnı, silərning manga bolqan kızılın əqəmhorlukunglarnı eytip bərdi; xuning bilən mən tehimu huxallandım.□ 8 Qünki gərqə mən silərni hetim bilən azablıqan bolsammu, mən hazır uningdin puxayman kilmaymən; lekin əslidə mən xu hetimning silərni azablıqınıni kərüp puxayman kılqanıdım (əməliyəttə, silərning azablinixinglər kışkıqınə bir məzgilla bolqan). 9 Əmma hazır xadlinimən —

■ 7:3 2Kor. 6:11,12,13.
5:41; Fil. 2:17; Kol. 1:24.

■ 7:4 Mat. 5:12; Ros.
7:5 Ros. 16:19,23.

■ 7:6 2Kor. 1:4. □ 7:7 «**qünki u silərning bizgə zarıkıp təlmürgininglarnı... eytip bərdi**» — «silərning bizgə zarıkıp təlmürgininglər» degən sözlərdə «bizgə» degənni kirgüzduk. Ularning «zarıkıp təlmürgini» Hudaqə boluximu mumkin idi. «**silərning həsritinglarnı, silərning manga bolqan kızılın əqəmhorlukunglarnı...**» — Korintliklarning həsrətləri katarlıqlar rosul Pawlusning ilgiriki bir hetidiki əyibni (2:4) əkbəl kılqanlıkı tüpəylidin idi.

azablanqininglardin əməs, bəlki xu azabning silərni towa қilduroqanlıigidin xadlinimən; qünki silərning azablinixinglar Hudanıng yolidə idi; xuning bilən silər bizdin həq ziyan tartmidinglar. **10** Qünki Hudanıng yolidə bolovan azab-қayoq adəmni hərgiz puxayman қilmaydiqan nijatka baxlaydiqan towioqa elip baridu; əmma bu dunyadiki azab-қayoq adəmni əlümğə elip baridu. ■ **11** Qünki mana, dəl muxu ix, yəni Hudanıng yolidə azablinixinglar, silərgə xunqə kəp əstayidillik, əzliringlarnı əyibtin nəkədər halas қılıx, xunqə kəp əqəzəp, xunqə kəp қorkunq, xunqə kəp təkəzzarlıq, xunqə kəp kızılınlık wə jazalaxka xunqə təyyar boluxni elip kəldi! Silər bu ixning hər təripidə əzünglarning əyibtin halas boluxunglarnı ispatlidindən. □

12 Əmdi silərgə xu hətni yazovan bolsammu, u hətni ziyan-zəhmət kılouqi kixi üçün əməs, yaki ziyan-zəhmət kılınoouqi kixi üçün əməs, bəlki Huda aldida bizgə bolovan kənglünglardiki kızılınlığın aranglarda ayan boluxi üçün

■ **7:10** 2Sam. 12:13; Mat. 26:75; Lukə 18:13. □ **7:11**
«Hudanıng yolidə azablinixinglar... silərgə...xunqə kəp əqəzəp, xunqə kəp қorkunq, ... elip kəldi!» — muxu yerdə «əqəzəp» bolsa bəlkim gunah sadir kılovan kixinin qılmixioqa, xundakla əzlirining bu ixta jawabkar əməslilikigə karitiloqanidi. «Xunqə kəp қorkunq» bolsa Hudadin bolovan қorkunq. **«jazalaxka xunqə xunqə təyyar bolux»** — eż gunahında qing turup towa қılıxni rət kılovan ərindaxlarnı jamaəttin qıqırıwetixni kərsitudu.

yazdim. □ 13 Bu səwəbtin biz riqbət-təsəlligə erixtuk. Wə riqbət-təssəllimiz üstigə biz Titusning huxallılığı tüpəylidin tehimu zor xadlanduk; qünki uning rohi silər təripinglardin yengilandi. 14 Qünki mən silər tooqranglarda birər ixta pəhirlinip mahtioğan bolsam, u ixta həq hijil қaldurulmidim; bəlki silərgə eytkanlimizning həmmisi həkikət bolölinidək, bizning Tituska silərni pəhirlinip mahtiximizmu həkikət bolup ispatlandı. 15 U silərning itaətmənliklarning, silərning uningdin қandak əyməngən wə titrigən һalda uni қarxi aloqininglarnı əsliginidə, uning silərgə baqlıoğan iq-baqlıridiki muhəbbətliri tehimu exip taxidi. 16 Mən silərgə hərbir ixta ixənqım kamil bolovanlığının xadlinimən.

8

Mukəddəs bəndilər üçün ianə қılıx

1 Əmma, i կerindaxlar, biz silərgə Hudanıng Makedoniyədiki jamaətlərgə beoqixlioğan mehixərkətini ayan kılmaqqımız; 2 ular zor eoir japa-muxəkkəttə sinaloşınida, қattık namrat əhwalda exip taxən xadlıkı bilən ularning oquq қollukining baylıkı uroqup qıktı; 3 qünki

□ 7:12 «bəlki Huda aldida bizgə bolovan kənglünglardiki kizəqinlikning aranglarda ayan boluxi üçün yazdim» — baxxa bir keqürmisi boyiqə «bəlki bizning Huda aldida silərgə bolovan kizəqinlikimizning ayan boluxi üçün yazdim». Əmma keyinki ayətlərni (13-16) wə 8:7ni kərgəndə, biz aloğan keqürmisi toqridur.

ularning küqining bariqə, hətta küqidin artuk həyr-sahawət kılqanlılığı əzüm guvah. Ular ihtiyarı bilən xundak kılıp,⁴ bizdin mukəddəs bəndilərgə xu yardəmdə boluxning bəhtigə wə xeriklikigə tuyəssər boluxni qattık etündi;⁵ xundak kılıp, ular kütkinimizdək əməs, ümid kılqinimizdin exip əzlirini awwal Rəbgə, andin Hudanıng iradisi bilən bizgimu beoqixlidi;⁶ xunga, Titus silərdə *bu* mehribanlıknı baxlıqanıkən, biz Titustin silərni buningəla nesipdax kılıp uni ada kılıxka etündük.⁷

⁷ Əmma silər hər tərəptə, yəni ixənqtə, səzdə, bilimdə, toluk əstayidillikta həm bizgə bolqan mehîr-muğəbbitinglarda əwzəl bolqininglardək, muxu mehîrlik ixtimu əzünglarnı əwzəl kərsitinglər.⁸ Mən bu gəp bilən silərgə buyruk kilməkqi əməsmən, bəlki baxqıllarning kizəqinlikli arkılık muğəbbitinglarning həkikiyilikini ispatlimakqımən.⁹ Qünki silər Rəbbimiz Əysə Məsihning mehîr-xəpkitini bilisilər — gərqə u bay bolsimu, silərni dəp yokşul boldiki, silər uning yokşullukçı arkılık beyitilisilər.¹⁰ Mən bu toqrluluk pikrimni otturioğa köyimən — bu silərgə paydilik, qünki silər aldinkı yılıla ianə kılıxta wə xuningəla iradə baqlaxta

■ **8:4** Ros. 11:29; Rim. 15:26; 1Kor. 16:2; 2Kor. 9:1.

□ **8:7** «**bizgə bolqan mehîr-muğəbbitinglarda...**»

— baxqa bir kəqürülmidə: «bizning silərgə bolqan mehîr-muğəbbitimizdə...» deyilidu (bu kəqürmə toqra bolsa mənisi bəlkim: «bizning silərgə bolqan mehîr-muğəbbitimizdin ilham-təsəlli aloqanlıqlıqlar»ni kərsətsə kerək).

yahxi baxlıdinglar. □ 11 Əmdi hazır uni ada ķilinglar; kızoqın iradə baqlıqininglardək, bar dunyayinglar bilən xu ixqə əməl ķilinglar. 12 Qünki *həyr-sahawatka* bəl baqlıqunuqıqa nisbətən, sowqining Hudaqla yarioqudək boluxi kolida yokka əməs, bəlki kolida barişa baqlıktur. ■ 13 Qünki bu baxkılarning yükini yeniklitimən dəp, əzünglarnı ķiynanglar deginim əməs, 14 bəlki silərdə artuk bolşini hazırqə ularning kəm yerini tolduroqinidək, *künlərning biridə* ularda artuk bolşını silərning kəm yeringlarnı tolduridu; xuning bilən tənglixidu. 15 Huddi *mukəddəs yazmilarda*: «Kəp yioqkanlarningkidin exip қalmidi, az yioqkanlarningmu kəmlik ķilmidi» dəp yeziloqandək bolşay. □ ■

Titusning wə hizmətdaxlirining wəzipisi

16 Əmma Titusning kəlbigə silərgə bolşan kəyümümgə ohxax kəyümni salşan Hudaqla təxəkkürlər bolşay; 17 qünki u dərhəkikət bizning iltimasımızni կəbul ķiloqını bilən, əzininə silərgə küqlük kəyumi bolşaqka, u əzlükidin yeninglarqa bardı; 18 əmma biz uningoşa barlıq jamaətlər arısida hux həwər hizmitidə təripləngən ķerindaxni həmrəh ķılıp əwəttuk; 19 xuningdək u pəkət xu

□ 8:10 «silər aldinkı yilila ianə ķilixta wə xuningəqə iradə baqlaxta yahxi baxlıdinglar» — «1Kor.» 16:2ni kərüng.

■ 8:12 Pənd. 3:28; Mat. 12:43; Luqā 21:3; 1Pet. 4:10.

□ 8:15 «Kəp yioqkanlarningkidin exip қalmidi, az yioqkanlarningmu kəmlik ķilmidi» — «Mis.» 16:18. ■ 8:15 Mis. 16:18.

tərəptila əməs, bəlki jamaətlər təripidin bu həyrlilik ixta bizgə həmsəpər boluxka talliwelinoqanidi. Əmdi biz bu həyr-sahawətni bolsa, Rəbning xan-xəripini həm yardəmdiki қızoqınlıqımızni kərsitix üçün uni yətküzük hizmitidə bolımız; ²⁰ xundak əlip biz bu mol sowqını məs'ul bolup yətküzüxtə hərkəndək adəmning bizning üstimizdin təhmət kılmaslığı üçün ehtiyat kılımız. ²¹ Qünki biz pəkət Rəbning aldidila əməs, bəlki insanlarning kəz aldidimu iximizni durus əlixşə kəngül bəlüp keliwatımız. □ ■ ²² Biz yənə ular bilən billə kəp ixlarda intayın əstayedillik nuroqun qetim ispatlanıqan kərindaxni əwətməkqımız; hazır uning silərgə baqlıqan zor ixənqi tüpəylidin uning intayın əstayedillik tehimu küqlük boldi. ²³ Titus tooqruluk soallar bolsa u menin həmrəhim wə hizmitlarda bolqan həmkarimdur; baxka ikki kərindiximiz bolsa, ular jamaətlərning əlqiliri, Məsihning xan-xəripidur. ²⁴ Xunga, jamaətlərning kəz aldida muhəbbitinglarning ispatini, xundakla bizning silərdin pəhirlinxilimizning bikar əməslikini ularqa kərsitinglar.

9

Sowni təyyar lax — sehiy boluxka ündəx

□ **8:21 «Qünki biz pəkət Rəbning aldidila əməs, bəlki insanlarning kəz aldidimu iximizni durus əlixşə kəngül bəlüp keliwatımız»** — Təwrat, «Pənd.» 3:4ni kərung. ■ **8:21**
Rim. 12:17.

1 Qünki mukəddəs bəndilərning bu yardəm hizmiti toqrluluk silərgə yənə yeziximning hajiti yok. ■ **2** Qünki mən silərning bu ixka qattık bəl baqlıqininglarnı bilimən; mən bu toqrluluk: Ahayadikilər ətkən yıldın beri həyr-sədikə berixkə təyyar turuwatidu, dəp Makedoniyədiki *ķerindaxlarəqə* pəhirlinip mahtap kəlməktimən, xuning bilən silərning kızqinlıqlıqlar ularning kəpinqisining *həyr-sədikə berixigə* türtkə boldi. □ **3** Lekin *ķerindaxlarnı* əwətixtiki məksitim silərning toqranglarda pəhirlinip mahtiximning bu ixlarda bihudə ix bolup կalmaslıki, silərning deginimdək təyyar bolup turuxunglar üqündür. □ **4** Mubada Makedoniyədikilər mən bilən billə baroqinida, silər təyyarlıksız bolsanglar, bu ixənqımız wəjidiñ biz hijalətkə կaldurulimiz, silər səzsiz xundak bolisilər. **5** Xu səwəbtin mən *ķerindaxlardın* yeninglərəqə berip silərdin bu wədə կiloqan həyrlik ixni aldin'ala təyyarlap püttürüxini ətünüxnı zərür dəp hesablidim; xundakla bu silərdin birər nərsə ündüriwelix bolmisun, bəlki mehribanlıqlıq lardın bolsun. **6** Əmma buni *əslənglər*: Behillik bilən az terioqan az alidu, oquq կolluk bilən terioqını mol alidu. □ ■

■ **9:1** Ros. 11:29; Rim. 15:26; 1Kor. 16:2; 2Kor. 8:4.

□ **9:2** «mən bu toqrluluk: Ahayadikilər ətkən yıldın beri həyr-sədikə berixkə təyyar turuwatidu, dəp ... pəhirlinip mahtap kəlməktimən» — Korint xəhiri Ahaya əlkisidə idi. □ **9:3**

«*ķerindaxlarnı əwətixtiki məksitim...*» — «*ķerindaxlar*» yəni Titus həm yüksirdə tiləqə elinqan ikki *ķerindax*. □ **9:6**

«*oquq կolluk bilən terioqını mol alidu*» — yaki «*bərikətləp terioqını bərikətləni mol alidu*». ■ **9:6** Pənd. 11:24; Gal. 6:7.

⁷ Hər adəm həq kiynilip կalmay yaki məjburən əməs, bəlki əz kenglidə pükkiniqə bərsun; qünki Huda huxallık bilən bərgüqini yahxi kəridu. ■ ⁸ Əmma Huda hərbir iltipat-xapaətni silərgə exip taxturuxka կadirdur; xuning bilən silər hərdaim hərtərəptə hər ehtiyajka təyyar կuwwətlinisilər, kəngriqiliktə turup կolliringlar hərhil güzəl ixə yetidi. □ ⁹ *Mukəddəs yazmlarda* pütülgini dək: —

«U өзинингкіні тарқатқан,
У yokсullарға сәдікө бәргән:

Uning həkəkaniyılığı məngqögə turidu». □ ■

¹⁰ Өмди териоуqиоja териоqили uruk, yegili nan ata қiloquqi silerning teriydifoqan urukliringlarni təminləp mol kildi, həkkaniyiliklarning həsul-mewilirini kəpəytidu. □ ¹¹ Xuning bilən silər hərkəndək əhwalda қoli oquq boluxka hər tərəptə beyitilisilər, xuningdək bu ix biz arkilik Hudaqıa kəp təxəkkürlərni elip baridu;

■ 9:7 Mis. 25:2; 35:5; Kan. 15:7; Rim. 12:8. □ 9:8

«кәңгриqilikтө turup қolliringlar hərhil güzəl ixka yetidу» — «кәңгриqilikтө turup» grek tilida «exip taxqinlinip» dəp ipadilinidu. □ 9:9 «U əziningkini tarkatqan, u yoksullarqa sədikə bərgən; uning həkkaniyılığı mənəggüə turidu» — «Zəb.» 112:9. ■ 9:9 Zəb. 112:9

9:10 «Өмди териоқуқиңа териоқили урук, yellili nan ata килоқи silərning teriydiqan urukliringlarni təminləp mol kılıdu,...» — «teriydiqan urukliringlar» hərhil kəqmə mənidə bolup, «hajətmənlərgə tehimu mərdlik Bilən həyrlik kılıx pursətlirli», «baxkilarqa yahxilik kılıx pursətlirli» degəndək mənilərni eż iqigə alidu. Bularning «mewiliri» bolsa, baxkilarni etikadka kəltürүx, etikadqıllarnı rıoqbətləndürüx qatarlıq hərhil esil nətijilərni kərsitudu — 11-12-ayətni kərung.

□ 12 qünki bu həyrlik hizmətni ada kılıx pəkət mukəddəs bəndilərning hajətlirini қandurupla қalmay, kəp kixilərning Hudaqa yətküzgən təxəkkürlirini exip taxturidu. □ 13 Bu yardəm hizmiti əzliringlarning Məsihning hux həwirini etirap kılıxinglardiki mewə bolən itaətmənlikinglarəqə dəlil-ispat bolidu, xundakla silərning muxu *hajətmən* bəndilərgə, xundakla barlıq adəmlərgə kərsətkən oquk қolluk sehiyliklərdin ular Hudani uluqlaydu. 14 Wə Hudanıng silərdə taxkınlatkan ajayib mehîr-xəpkəti tüpəylidin, ular silər üçün dua-tilawət қılqınida, ular silərgə təlpünüp қattık seoqinip əsləydu. □ 15 Uning til bilən ipadılığısız ajayib sowqisi üçün Hudaqa təxəkkür bolqay!

10

Pawlusning rosulluk һoкukjini aklıxi

□ 9:11 «Xuning bilən silər hərkəndaq əhwalda қoli oquk boluxka hər tərəptə beyitilisilər, xuningdək **bu ix biz arkılık Hudaqa kəp təxəkkürlərni elip baridu**» — ianə Yerusalemidiki etikadqılarəqə tapxuruloqanda, ular Hudaqa kəp təxəkkür bildiridu, əlwəttə, xundakla baxka jamaətlərmə u ixni anglap xundak қılıdu. □ 9:12 «**bu həyrlik hizmətni ada kılıx**» — «ada kılıx» muxu yerdə grek tilida: «(kahinlar) kurbanlıq қılıqandək ada kılıx». □ 9:14 «**wə Hudanıng silərdə taxkınlatkan ajayib mehîr-xəpkəti tüpəylidin, ular silər üçün dua-tilawət қılqınida, ular silərgə təlpünüp қattık seoqinip əsləydu**» — «Rim.» 15:26-27din korüniduki, Korinttiki (Ahayadiki) jamaətlər Pawlusning ətünüxlirini ahir қobul қılıp qong ianə toplap, Yerusaleməqə əwətkənidı.

1 Əmma əzüm, silər bilən billə bololoqanda muamilisi yumxak, lekin silərdin ayrıloqanda silərgə ərəfa kəttik kolluk dəp ərəfələnən mənki Pawlus Məsihning yuwax-məminliki wə mulayimliki bilən silərdin etünümən,^{□ 2} — xuni tələp əlimənki, yeninglərəqə baroqinimdə, bizni «ətlər boyiqə mangoqanlar!» dəp guman bilən ərəydiqan bəzilərgə ərəfa oylioqinimdək kəttik kolluk kilişkə meni məjbur kilmanglar;^{□ 3} gərqə biz insaniy ətlərdə yürsəkmu, biz ətlər boyiqə jəng kilmaymiz.^{□ 4} Qünki jəng əkorallirimiz ətkə təwə əkorallar əməs, bəlkı Huda təripidin əkorolan-istihkamlarnı gumran kiliş küqigə igə kiliqan əkorallardur;^{□ ■ 5} biz ular bilən bəs-munazirilərni wə Hudani tonuxka

-
- 10:1 «Məsihning yuwax-məminliki wə mulayimliki bilən...»** — xu dəwriddi hərbiy ixlarda «yawax-məminlik həm mulayimlik» deyənlilik «kəngqilik həm rəhəimdillik» deyən baxqa mənimimə bildürudu. **□ 10:2 «bizni «ətlər boyiqə mangoqanlar!» dəp guman bilən ərəydiqan bəzilərgə ərəfa oylioqinimdək kəttik kolluk kilişkə meni məjbur kilmanglar»** — okurmənlergə ayan boliduki, «ətlər boyiqə mangoqanlar» deyən ibarə, «insaniy (Hudanıñki əməs, bəlkı gunahkarlarning) kez-ķaraxlar boyiqə mangoqanlar»nı bildürudu. **□ 10:3 «gərqə biz insaniy ətlərdə yürsəkmu, biz ətlər boyiqə jəng kilmaymiz»** — ayəttiki «jəng» əng muhim jəng, yəni rohiy jəngni kərsitudu, əlwəttə. «Ətlər boyiqə» yüksəriki izahatni kərüng. Mənisi: «Bu dunyada yaxisaqmu, bu dunyaning arzu-həwaslırı boyiqə yaxaydiqanlardək (rohiy) jəng kilmaymiz». **□ 10:4 «Qünki jəng əkorallirimiz ətkə təwə əkorallar əməs, bəlkı Huda təripidin əkorolan-istihkamlarnı gumran kiliş küqigə igə kiliqan əkorallardur»** — «ətkə təwə əkorallar» bolsa bu dunyoqa has əkorallar, yəni kiliq, okya əkərliklərni kərsitudu. **■ 10:4** Yər. 1:10; Əf. 6:13-18.

karxilixixka turqan hərkəndak həkawur tosalouni gumran kılımiz, xundakla hərbir oy-hiyallarnı Məsihkə bekindurup itaət kılıxka kəltürimiz; □ 6 silər toluk itaət kılıqandın keyin, aranglarda կandak itaətsizlik կalqan bolsa bularni jazalaxka təyyarmız. □

7 Silər pəkət kez aldinglardiki ixlaroqila karaydikənsilər. Əgər birsi əzini Məsihkə təwəmən dəp karisa, u yənə xuning üstigə oylansunki, u Məsihkə təwə bolqınıoqa ohxax, bizmu Uningoqa təwədurmız. □ 8 Qünki, Rəb təripidin silərni nabut kılıx üçün əməs, bəlkı etikadinglarnı kurux üçün bizgə amanət kılıqan həkükümüz toqrluluk tehimu kəp ziyanırdək mahtansammu, buningda həq yərgə karap կalmaymən; 9 əmdi mən pəkət hətlərdilə silərni կorkatmakqı əməsmən; 10 qünki bəzilər: «Uning hətləri dərwəkə wəzinlik həm küqlük; lekin u yetip kəlgəndə salapətsiz, gepining tutamı yok bolidu» deyixidu. 11 Əmdi bundak hiyal kılıquqlar xuni bilip կoysunki, biz yirakta bolqınımizda hətlərdiki səzimiz կandak bolqan bolsa biz yetip barqınımızda əməliyitimizmu xundak bolidu.

12 Qünki biz əzimizni əzini kaltis

□ 10:5 «bəs-munazirilər» — yaki «bid'ət səpsətiliri». □ 10:6 «silər toluk itaət kılıqandın keyin» — 5-ayəttə eytilqandək, Məsihkə itaət kılıx, əlwəttə. «aranglarda կandak itaətsizlik կalqan bolsa bularni jazalaxka təyyarmız» — «jazalaxka təyyar» toqrluluk 13:2-3 wə izahatni kerüng. □ 10:7 «Silər pəkət kez aldinglardiki ixlaroqila karaydikənsilər» — baxka birhil tərjemisi: «Kez aldidiki ixlaroqa obdan karap bekinqlar!».

qaqlaydioqanlar bilən bir qataroqa köyuxka yaki ular bilən selixturuxka petinmaymız; xundak kixilər əzlirini əzlirining əlqimi bilən əlqəp, əzlirini əzliri bilən selixturidioqan bolup, həkikətən əkilsizlardindur. ■ 13 Biz əmdi əzimizgə bekitilgən əlqəmdin əlkip mahtinip yürginimiz yok. Biz bəlkı həmməni əlqigüqi Huda bizgə bekitkən hizmət dairisidiki əlqəm, yəni silərning *hizmitinglaroqimu* yetidiqan əlqəm bilən pəhirlinimiz. □ ■ 14 Qünki əlqimi silərning hizmitinglar oqa yətməydiqan kixilərdək, *hizmitinglarda bolqinimizda* dairimizdin əlkip kətməymiz, qünki biz Məsihning hux həwirini yətküzüxtə *birinqi bolup* yeninglaroqimu kəldük. 15 Biz hizmət dairimizdin əlkip, baxkılarning singdürgən japa-əjirliri bilən mahtanqinimiz yok; lekin biz silərning iman-etikadınglar əskənseri aranglardiki hizmitimiz bizgə bekitilgən dairimiz iqidə tehimu ziyanə kengəytilsün dəp ümid ərimiz; 16 xundak bolqanda, biz silərdin tehimu yirak yərlərgə hux həwərni yətküzüp jakarlaydioqan bolımız; təyyaroqa həyyar bolup, baxkılarning dairisidiki hizmət

■ 10:12 2Kor. 3:1; 5:12. □ 10:13 «**Biz əmdi əzimizgə bekitilgən əlqəmdin əlkip mahtinip yürginimiz yok**» — «əzimizgə bekitilgən əlqəm» — demək, Huda Pawlus wə Barnabaska hux həwər jakarlaştıki həmdə jamaətlərni կuruxtıki hizmətning dairisini bekitkən əlqəm. «**silərning hizmitinglaroqimu yetidiqan əlqəm**» — grek tilida «silərgə yətkən əlqəm». ■ 10:13 Əf. 4:7.

əjri bilən mahtinix bizgə yat. □ 17 Əmma «Pəhirlinip mahtiquqi bolsa Rəbdin pəhirlinip mahtixi kerək!». □ ■ 18 Qünki əzini təripligüqi əməs, bəlkı Rəb təripligən kixi həkikətən layakətlidir.■

11

Əzini «rosul» dəp atiwaloqanlardın ھези bolunglar!

¹ *Mahtanəjan* bu azojinə əhməklikiməqə səwrqan bolqaysılər! Əmdi silər manga səwriqanlıq kılıp keliwatisılər. ² Qünki mən Hudadin kəlgən otluk muhəbbət bilən silərni *azduruxlardın* həsət kılımən; qünki kızni bir ərgila yatlıq kılqandək, mən silərni Məsihkila pak kız süpitidə hazır boluxqa wədiləxtürgənmən.■ ³ Əmma yilan Həwa'animizni hiyiligərlik bilən azduroqandək, oy-kənglüngər Məsihkə baqlanoqan səmimiyy sap wapaliktin ezip bulqinixi mumkin dəp ənsirəymən.■ ⁴ Qünki birsi kelip biz silərgə həq jakarlap bakmioqan baxka bir Əysani jakarlisa, yaki kəlbinglardin orun bərgən Rohning orniqə

- 10:16 «**təyyarəja həyyar bolup, baxkılarning dairisidiki hizmət əjri bilən mahtinix bizgə yat**» — Korinttiki jamaət arisidiki «sahta rosullar» dəl xundak ix kiliwatatti, ular Pawlus əjir singdürgən Korintliklardin «bizning ejrimiz» dəp maktanmakta idi. □ 10:17 «**Pəhirlinip mahtiquqi bolsa Rəbdin pəhirlinip mahtixi kerək!**» — «Yər.» 9:24. ■ 10:17 Yəx. 65:16; Yər. 9:22-23; 1Kor. 1:31. ■ 10:18 Pənd. 27:2.
- 11:2 Law. 21:13. ■ 11:3 Yar. 3:4; Yh. 8:44.

baxka bir rohka orun bərsənglar wə silər қobul қılıqan hux həwərdin baxka bir «hux həwər»ni қobul қilsanglar, silər bu ixlarqa ajayib səwr-takət bilən etüwerixinglar mumkin! □ ■

5 Halbuki, mən əzümni hərkəndək ixta axu «qəltis uluq rosullar»din kəm sanimaymən! □

6 Gərqə menin gəp-səzlirim addiy bolsimu, bilim jəhəttə mən undak əməs; biz kiliwatkan hərbir əməllirimizdə buni silərgə hər jəhəttin ispatlap roxən қıldıq. □ **7** Əmdi mən silərni kətürülsün dəp əzümni təwən tutup, Hudanıng hux həwirini hək tələp kilmay jakarlap gunah,

□ **11:4** «Qünki birsi kelip biz silərgə heq jakarlap bəkmioqan baxka bir Əysani jakarisa, yaki қəlbinqlardın orun bərgən Rohning orniqa baxka bir rohka orun bərsənglar wə silər қobul қılıqan hux həwərdin baxka bir «hux həwər»ni қobul қilsanglar, silər bu ixlarqa ajayib səwr-takət bilən etüwerixinglar mumkin!» — bu intayın tənilik, kinayilik kinay gəp, əlwəttə. Pawlus ularning əhwalidin heli ənsiwiyatidu. «Silər bu ixlarqa ajayib səwr-takət bilən etüwerixinglar mumkin!» degənning baxka birhil tərjimisi «Silər xuningəqə səwr-takət bilən etüwerəmsilərkin dəymən!».

■ **11:4** Gal. 1:8. □ **11:5** «Halbuki, mən əzümni hərkəndək ixta axu «qəltis uluq rosullar»din kəm sanimaymən!» — «qəltis uluq rosullar» xübhisizki, intayın kinayilik, həjwiy gəp. Bəzi alimlar, bu səzlər həqiqiy uluq rosullar (Petrus, Yuhanna, Yakup қatarlıqlar)ni kərsitudu, dəp karaydu. Piğrimizqə Pawlus Korinttiki jamaətkə əzlini «rosul» dəp tonuxturqan bəzibir aldamqılarnı kərsitudu. Muxu kixilər əzinin (yəni Pawlusning) rosulluk hökükünü yokşa qıçarmakçı. 12-33-ayətlər wə 12:11-ayət bu nuktini ispatlaydu. □ **11:6** «Gərqə menin gəp-səzlirim addiy bolsimu,...» — muxu ibarə adəttə «nutuk səzləxkə tərbiyilənmigən» kixini kərsitudu.

ķildimmu? □ ■ 8 Mən silərning hizmitinglarda boluxka baxka jamaətlərdin bulap-talap, ularning yardımını կօբուլ կիլդիմ. □ ■ 9 Silər bilən billə boloqan waqitlirimda, hajətmən boloqan bolsammu, mən հեզկոմը զօրինի saloqan əməs (qünki Makedoniyədin kəlgən կերindaxlar mening kəm-kütəmni toluqlap bərdi); hərkəndək ixta əzümnı silərgə yük bolup կելիքտիn saklap kəldim wə buningdin keyinmu xundak կիլմən. ■ 10 Məsihning հեզկոմի məndə rast boloqandək, Ahaya yurtlirida հեզկոմmu meni muxu mahtinixtin tosumaydu! □ 11 Nemə üqün? Silərni yahxi kərmigənlikim üqünmu?! Huda bilidu! 12 Lekin *bizgə ohxax հեսաblinix* pursitini izdigüqilərning pursitini məhrum կiliç üqün, xuningdək ular

-
- 11:7 «Əmdi mən silərni kətürülsün dəp əzümnı təwən tutup, Hudanıng hux həwirini հեկ տələp կիլմay jakarlap gunah կildimmu?» — Pawlus etikadqilarəqə əz զօրինi salmaslik üqün, əz hünirigə tayinip, turmuxini կամdiqan (9-ayətni kərüng). Bırak bəzilər (bolupmu «sahta rosullar») «Pawlus հեզkikiy rosul boloqan bolsa, etikadqilarning iqtisadiy yardımigə tayanoqan bolatti» dəp, uni rosul əməs dəp inkar կiloqanidi. ■ 11:7 1Kor. 9:12. □ 11:8 «Mən silərning hizmitinglarda boluxka baxka jamaətlərdin bulap-talap, ularning yardımını կօբուլ կիльдім» — «...baxka jamaətlərdin bulap-talap» — bu yənə tənilik, kinayilik gəp, əlwəttə. Pawlus Korint xəhiri idə hux həwərni yətküzgəndə baxka jamaətlərning kəpligən iqtisadiy yardımigə müvəssər bolup (9-ayətni kərüng), Korintliklərni guman səzliridin hijalətkə կaldurux üqün xundak dəydi. ■ 11:8 Ros. 20:33; 2Kor. 12:13; 1Tes. 2:9; 2Tes. 3:8. ■ 11:9 Fil. 4:15. □ 11:10 «հեզկոմmu meni muxu mahtinixtin tosumaydu!» — «muxu mahtinix(im)» bolsa, Pawlus Korintliklərdin heq հեկ տələp կիլմay ularəqə hux həwər yətküzgənidi.

mahtinidiqan ixlarda həkikətən bizgə ohxax bolsun dəp, mən nemə kiliwatkan bolsam xuni kiliwerimən. □ 13 Qünki bundak kixilər sahta rosullar, aldamqi hizmətkarlar, Məsihning rosullirining kıyapitigə kiriwaloqlanlardur. 14 Bu ix əjəblinərlik əməs, qünki Xəytan əzimu nurluk bir pərixtining kıyapitigə kiriwalidu. 15 Xunga uning hizmətqiliriningmu əzlirini həkənaniylığning hizmətqiliri kıyapitigə kirgüziweligi əjəblinərlik ix əməs; lekin ularning akiwitit əzlirining ixligənlirigə layık bolidu.

Həkikiy rosullarning tartkan japaliri — «sahta rosullar» undak əməs!

16 Yənə xuni eytimənki, həqkim meni əhmək dəp hesablimisun; hətta əgər meni xundak dəp ķarisanglarmu, əmdi məndək əhməkni səwr kılıp կobul ķiloqaysılər, xuning bilən əzümmu azoqinə mahtiniwalay. □ 17 Mening hazır bularnı səzlixim Rəb təripidin əməs, bəlkı əzümning əhməklərqə yürəkklik po etip mahtinixim, halas. 18 Nuroqun adəmlər insanlarqə po

-
- **11:12 «mən nemə kiliwatkan bolsam xuni kiliwerimən»** — demək, Pawlusning hək almay hux həwərni halis yətküziwatkanlığı. U xundak kiliwərsə, «sahta rosullar» əzlirini Pawlus wə həmkarları bilən selixturalmay қalidu. Əməliyəttə Pawlusning: «ular mahtinidiqan ixlarda həkikətən bizgə ohxax bolsun» deginidə əzining ularning towa kılıp, həkikətən Hudanıg hizmitidə boluxioqa həkikiy tiləkdax bolovanlığını ipadiləydu. □ **11:16 «xuning bilən əzümmu azoqinə mahtiniwalay»** — sahta rosullarning mahtinixliri heli kəp idi. 18-ayətni kərəng.

etip mahtanoqandikin, mənmu mahtinip bağay.

■ 19 Qünki əzünglar xunqə dana bolqandin keyin, silər əhməkłergə səwr-takət kilişka razi bolisilər! □ 20 Məsilən birsi silərni կul kiliwalsa, birsi silərni yutuwalsa, birsi silərdin nəp alsa, birsi aldinglarda qongqilik kilsa yaki yüzunglar oqa kaqat salsa, silər uningoşa yol կoyisilər. □ 21 Əpsus, nomus kılıp eytimənki, biz undak ixlaroqa ajizlik kilduk! Əmma ular birər ixta mahtinixka petinoqan yerdə (əhməkłerqə səzləwatimən!) mənmu xu ixta *mahtinixka* petinimən. □ ■

22 Ular ibraniylarmu? Mənmu xundak. Ular Israillarmu? Mənmu xundak. Ular İbrahimning nəslimi? Mənmu xundak. ■ 23 Ular Məsihning hizmətkarlırimu? (mən əkildin azoqanlardək səzləwatimən!); mən tehimu xundak; ziadə

■ 11:18 2Kor. 10:13; 12:5, 6. □ 11:19 «**qünki əzünglar xunqə dana bolqandin keyin, silər əhməkłergə səwr-takət kilişka razi bolisilər!**» — bu jümlə bəlkim Pawlusning bu hetidə əng kinayilik gəpi, əng küqlük tapa-tənisi boluxi mumkin. Ular baxķıllarning «əhməklik»iqlə xunqə səwr-takətlik bolovan yerdə, (20-ayət) Pawlusning «pəhirlinixiliri»gə səwr-takətlik boluxi kerəkkü! □ 11:20 «**məsilən birsi silərni կul kiliwalsa, birsi silərni yutuwalsa, birsi silərdin nəp alsa, birsi aldinglarda qongqilik kilsa yaki yüzunglar oqa kaqat salsa, silər uningoşa yol կoyisilər**» — Pawlus muxu sahta ro-sullarnı, ularning iqidiki zəhərni səkməkqı. □ 11:21 «**Əpsus, nomus kılıp eytimənki, biz undak ixlaroqa ajizlik kilduk!**» — bu yənə tapa-tənə, kinayilik gəp, əlwəttə. Pawlus hərgiz adəmlərdin nəp elip bozək kilməkqı bolovan əməs. «Ajizlik» degənlik yənə bəlkim ular oqa Pawlusning ular bilən billə bolovan waktidiki teni ajizlikini əslitix üçün eytilidu. (12:7-10ni kərüng).

■ 11:21 Fil. 3:4. ■ 11:22 Ros. 22:3.

kəp zorukup ixlidim, intayin kəp dərriləndim, intayin kəp ketim əmaldim, kəp ketim əlüm həwplirigə duq kəldim; □ ■ 24 Yəhudiylarning «bir kəm kırıq kamqa» jazasiqa bəx ketim tartildim, □ ■ 25 üq ketim tikənlik kamqa jazasını yedim, bir ketim qalma-kesək kılindim, üq ketim kemə hadisisigə uqrıdim, bir keçə-kündüzni dengizda etküzdüm. □ ■ 26 Daim səpərlərdə bolimən; dəryaların həwplirini, karakqların həwplirini, yurtdaxlirimning həwplirini, yat əlliklərning həwplirini, xəhərning həwpini, bayawanning həwplirini, dengizning həwplirini, sahta kerindaxlar arisidiki həwplirini baxtin kəqürdüm; 27 əmgəklər wə japa ixlarda zorukup, pat-pat tünəklərdə, aqliktə wə ussuzlukta, daim roza tutuxlarda, soqquklarda wə yeling-yalingaqlıktə yürüp kəldim. □ 28 Bu sırttiki ixlardin baxqa, iq-baqrımda barlıq jamaətlər üqün hər küni üstümni besip keliwatkən

-
- 11:23 «ular Məsihning hizmətkarlırim? (mən əkildin azoqnlardək sezləwati mən!)» — ular (sahta rosullar) Məsihning hizmətkarları əməs, əlwəttə. Əmma ular daim əzlini xundak kərsətməkqi bolidu. ■ 11:23 Ros. 9:16; 21:11; 1Kor. 15:10; 2Kor. 6:4. □ 11:24 «Yəhudiylarning «bir kəm kırıq kamqa» jazasiqa bəx ketim tartildim,...» — demək, ottuz tokkuz kamqa jazalinixi. Təwrat, «Qan.» 25:3ni kərüng. ■ 11:24 Qan. 25:3. □ 11:25 «üq ketim tikənlik kamqa jazasını yedim» — «tikənlik kamqa jazası» Rim həküməti təripidin bolsa kerək idi. «Ros.» 16:22də bir ketim hatırıləngən. «Mat.» 27:26diki izahatni kərüng. ■ 11:25 Ros. 14:19; 16:22; 27:9,41. □ 11:27 «pat-pat tünəklərdə» — demək «pat-pat tünəp dua kılıxlarda». Baxqa birhil tərjimisi «uykusızlıklarda».

оәмләрни yәwatiMәn. □ ■ 29 Hәrkim ajizlisa, mәn ajizlimidimmu? Hәrkim ezip putlaxkan bolsa, mәn өrtәnmidimmu?! □ ■ 30 Әmdi өгәr mahtinixim zөrүr bolsa, өz ajizlikimni kөrsitidiqan ixlar bilәn mahtinimәn.

31 Rәb Әysanıng Huda-Atisi, мәнггү tәxәkkür-mәdhiyilәrgә layik Bolоquqioqa ayanki, mәn yaloqan eytmidim.■

32 Dәmәxk xәһiridә padixah Aretasning kol astidiki waliy meni tutux üçün, pütün Dәmәxk xәһirini qattik tәkib astioqa aloqanidi. ■ 33 Lekin mәn sepildiki bir kamardin sewәt bilәn pәskә qүxürүlүp, uning қolidin қutulup қaqtim.□

12

Pawluska kөlgөn wәhijylar

¹ Әpsus, mahtiniwerixning zөrүriyiti bar. Gәrqә uning paydisi bolmisimu, mәn Rәbdin kөlgөn

□ 11:28 «bu sırttiki ixlardin baxka...» — baxka birhil tәrjimisi: «bu ixlardin taxkiri,...». ■ 11:28 Ros. 20:18.

□ 11:29 «hәrkim ajizlisa, mәn ajizlimidimmu?» — «kim ajizlisa» — etikad tәripidә ajizlax, demәk. «Mәnmu ajizlidim» — Pawlus ajizliqan kixi üçün dua kılqanda kәmtәrlik bilәn өzini uning bilәn birdәk қилип, өzini uning orniqa қoyoqandәk bolidu. Buningoqa misalni Musa pәyqəmbәrnинг Israil üçün bolоqan dua-tilawәtliridin kerüng («Mis.» 32:30-32). ■ 11:29

1Kor. 8:13. ■ 11:31 Rim. 1:9; 9:1; 2Kor. 1:23; Gal. 1:20; Fil. 1:8; 1Tes. 2:5. ■ 11:32 Ros. 9:24. □ 11:33 «Lekin mәn sepildiki bir kamardin sewәt bilәn pәskә qүxürүlүp, uning қolidin қutulup қaqtim» — hәkikiy rosullar өmriddә anqә rahәt kermaydu; Pawlus buningdin yәnә bir misal kөrsitidu.

alamət kərünüxlər wə wəhiylər üstidə tohtilay.
2 Məsihdə bolqan bir adəmni tonuymən; u on tət yil ilgiri (təndə bolqan haldimu, yaki təndin taxkirimu bilməymən, Huda biliđu) üqinqi kat asmanoqa kətürüldi. □ ■ **3** Mən xundak bir kixini bilimən (təndə bolqan haldimu, yaki təndin taxkirimu bilməymən, Huda biliđu) — **4** u jənnətkə kətürülüp, xu yerdə til bilən ipadılıgilı bolmaydiqan, insanlarning deyixi mən'i ķilinoqan ajayıp ixlarni anglıdi.
5 Xundak bir adəm bilən mahtinimən, əzüm həkkiđə bolsa ajizlikmdin baxka birər ix bilən mahtanmaymən. □ **6-7** Hətta mahtinay desəmmu əhmək hesablanmaymən; qunki mən həkikətni eytən bolattim; əmma birsi məndə kərginidin yaki mən toqrluluk anglioqinidin meni (manga axkarilanoqan wəhiylərning oqayət zor uluqluķi tüpəylidin) yüksəri oylap ķalmisun dəp əzümnin mahtinixtin yiğdim. Muxu wəhiylərning zor uluqluķi tüpəylidin kərəngləp kətməslikim üqün ətlirimgə sanjiloqan bir tikən, yəni meni urup tursun dəp Xəytanning bir əlqisi manga təksim ķilinoqan; buning məksiti,

□ 12:2 «Məsihdə bolqan bir adəmni tonuymən» — bu adəm dəl Pawlusning ezi bolup, u Huda uningoqa bərgən wəhiy wə oqayibanə alamətlər bilən mahtinixni ķılqə halimiqan bolup, əzini təwən tutuxka tirixip, ezi toqrluluk «mən» deməy, «üqinqi xəhstə» sözləydu. **«u on tət yil ilgiri ... üqinqi kat asmanoqa kətürüldi»** — Təwrat-injil boyiqə, pəkət üq asman bar. Birinqi «ħawa», ikkinqi «aləm boxluķi», üçinqisi Hudanining huzurining əzidur. ■ **12:2** Ros. 9:3; 22:17; 1Kor. 15:8. **□ 12:5 «əzüm həkkiđə bolsa ajizlikmdin baxka birər ix bilən mahtanmaymən»** — «ajizlikmdin» grek tilida «ajizliklirimdin».

mening kərəngləp kətməslikim üqündür. □
 8 Buning tooqrisida u məndin kətsun dəp Rəbgə üq kətim yelindim; 9 lekin U manga: «Mening mehîr-xəpkitim sanga yetərlik; qünki Mening küq-Kudritim insanning ajizlikida toluk əməlgə axurulidu» — dedi. Xunga mən Məsihning küq-kudriti wujudumda tursun dəp ajizliklirimdin mahtinixni tehimu huxluk bilən talliwalımən; 10 xunga mən Məsih, üçün ajizliklarnı, hakarətlərni, kiyinqılıklarnı, ziyankəxliklərni wə azab-ökubətlərni hursənlilik dəp bilimən. Qünki қaqqan ajiz bolsam, xu qaqdə küqlük bolimən. □

Pawlusning Korinttiki jamaatkə kəngül bəliüxi

11 Mən *mahtinip* dərwəkə əhmək bolup kəldim! Lekin əzünglar meni buningçə məjbur kıldinglar. Əməliyəttə əslidə mən silər təriplinglardın təriplinixim kerək bolatti; qünki həq ərziməs bolsammu, mən həlikı «kaltis uluq rosullar»din həq tərəptə həq ixta kəm əməsmən. ■ 12 Dərwəkə mən aranglarda bolğan qaqdə rosulning bexarətlik

- 12:6-7 «**muxu wəhiylərning zor uluqluki tüpəylidin kərəngləp kətməslikim üçün ətlirimgə sanjiloqan bir tikən ... manga təksim kılinoqan**» — «tikən»ning kəqmə mənisi bar, əlwəttə. «.... meni urup tursun dəp **Xəytanning bir əlqisi manga təksim kılinoqan**» — grek tilida «Xəytanning bir pərixtisi». «əlqi» wə «pərixtə» degənlər əməliyəttə bir gəp.
- 12:10 «**Qünki қaqqan ajiz bolsam, xu qaqdə küqlük bolimən**» — Pawlus ajiz boloinida Məsihkə tehimu tayinidu, xuning bilən küqlük bolidu; həmmimizmu xundak boluxımız kerək. ■ 12:11 1Kor. 15:10.

alamətliri, hərtərəplik qidam-səwrqanlıq iqidə məjizilik alamətlər, karamətlər həm կudrətlik məjizilər bilən əməldə kərsitilgən. ■ 13 Silərni baxka jamaətlərdin կaysi tərəptə təwən orunoğa կoydum? — pəkətla əzümni silərning üstünglərgə yük կilip artıp կoymiqinim bilənmu?! Mening bu adalətsizlikimni əpu կiloqaysılər! □ ■ 14 Mana, հazır yeninglar oqa üqinqi ketim berixka təyyarmən, xuning bilən silərgə həq yük eçirimni saloqum yok. Qünki izdiginim igilikinglar əməs, bəlkı əzünglardur; pərzəntliri ata-anilar üçün əməs, bəlkı atanilar pərzəntliri üçün mal-mülük yioqixi kerək. □ ■ 15 Əmdi jeninglar üçün igilikimdin huxluk bilən sərp կilimən həmdə əzümni sərp կilimən — gərqə mən silərni կanqə seygənsəri mən xunqə az seyülsəmmu. ■ 16 Əmdi xundak bolqını bilən, mən silərgə həq yük bolqan əməsmən; birak հeligərlik կilip, mən silərni

-
- 12:12 1Kor. 9:2. □ 12:13 «**Mening bu adalətsizlikimni əpu կiloqaysılər!**» — «adalətsizlik» intayın kinayilik, həjwiy gəp, əlwəttə — bu söz Pawlusning ulardin həq ekətisadiy yardım tələp կilmay, ularoqa hux həwərni həksiz yətküzgənlikini kərsitudu. Uning yüksəridə əslətkinidək, u Korintta hux həwərning hizmitidə bolqınida, baxka jamaətlər uningoşa yardım pulini əwitip bərdi. ■ 12:13 1Kor. 9:12; 2Kor. 11:9. □ 12:14 «**Qünki izdiginim igilikinglar əməs, bəlkı əzünglardur**» — «izdiginim» — Injil, «Lukə» 19:10ni kərüng.
 ■ 12:14 Ros. 20:33. ■ 12:15 2Kor. 6:12.

bablap қоydum! □ 17 Өjəba, мән silərgə əwətkən adəmlərning birərsi arkılık silərdin nəp aldimmu?! 18 Mən Titusni silərning yeninglar oqa berixka ündidim wə yənə həlikı ķerindaxnimu uning bilən billə əwəttim. Titusning silərdin nəp elip bakşan yeri barmu? Biz ikkiylən ohxax bir rohتا yüriwatmamduk? Bizning başkan izimiz ohxax əməsmikən?

19 Yaki silər əzəldin bizni «Ular aldimizda əzlirini aklap keliwatidu» dəp oylawatamsilər? *Ix undak əməs.* Biz pəkət Məsih də bolup Huda aldida səzləwatımız; kiliwatkan həmmə ixlər, i səyümlüklərim, silərning etikadınglarnı kurux üqündür. □ 20 Qunki mən yeninglar oqa barəqinimda, silərning ümid kıləqan yerimdin qıkmay kəlixinglardin, əzümningmu silərning ümid kıləqan yeringlardin qıkmay kəliximdin, yəni aranglarda əqəməq-jedəl, həsəthonluk, əqəzəp-nəprət, mənmənqilik, təhməthonluk, əqəywəthonluk, təkəbburluk wə parakəndiqiliklər bolarmikin dəp ənsirəymən; 21 — bu ketim silərning yeninglar oqa

□ 12:16 «**mən silərgə həq yüksək bołożan əməsmən; birək həligərlik kılıp, mən silərni bablap қoydum!**» — bizningqə bu yənə tapa-tənə, intayın kinayilik gəp. Pawlus Korintlıklärni rohiy jəhəttin կuwwətliməkqi bolup, ezi ularning eyniça barmay (Korintlıklär bəlkim uning yardım-hizmitini rət kıləqan bolatti), bəlki əzığə ohxax baxka kəyümqan ķerindaxlarnı əz orniça əwətti (17-ayətni körüng). Lekin baxqlar muxu ayət: «bəzilər meni həligərlik kılıp, yaloqan səzləp, silərdin nəp ündürüwalidu, deyixip yürüdu» dəp tərjimə kıldıu. □ 12:19 «...silərning etikadınglarnı kurux üqündür» — grek tilida: «...silərni kurux üqündür». «Adəmni kurux» toqrułuk «Rimliklər oqa»diki kirix səznimu körüng.

baroqinimda, aranglardiki gunah sadir kılıp, taki bügüngə kədər ətküzgən napaklıq, buzukluk wə xəhwaniy ixlardin tehi towa kilmioqan nuroqun adəmlərning səwəbidin Hudayim meni aldinglarda tewən kılıp köyarmikin, xularning kilmixliri tüpəylidin matəm tutmay turalmaymənmikin, dəp ənsirəymən. □

13

Ahirki agahlandurux wə salamlar

¹ Bu yeninglarоја üçinqi ketim berixim bolidu. «Hər bir həküm ikki-üq guwahqining aqzida ispatlinixi kerək». □ ■ ²⁻³ Mən ilgiri ikkinqi ketim yeninglarda bolqinimda burun gunah sadir kılqanlarоја həm қalqan həmminglarоја xundak eytkan, hazırlı silərdin neri bolsammu kaytidin aldin'ala agahlandurup eytimənki (silər Məsihning mən arkılık səzligənlikigə

□ **12:21 «Hudayim meni aldinglarda tewən kılıp köyarmikin...»** — «aldinglarda», baxka birhil tərjimisi «silər tüpəylidin». Bəlkim ikkila hil tərjimisi toqridur. «... tehi towa kilmioqan nuroqun adəmlərning səwəbidin Hudayim meni aldinglarda tewən kılıp köyarmikin, xularning kilmixliri tüpəylidin matəm tutmay turalmaymənmikin, dəp ənsirəymən» — Pawlus, Korintliklarning tehi kətiyilik bilən towa kılıp baqmioqan gunahlıri tüpəylidin yanə hijil bolup қalimən, dəp ənsirəydi. □ **13:1 «Hər bir həküm ikki-üq guwahqining aqzida ispatlinixi kerək»** — bu Təwratning sezi, xundakla Təwrattiki wə Injildiki muhim bir prinsiptur. «Qəl.» 19:15, «Mat.» 18:16, «1Tim.» 5:19ni kərung. ■ **13:1** Qəl. 35:30; Kən. 17:6; 19:5; Mat. 18:16; Yh. 8:17; Ibr. 10:28.

ispat tələp kılıp keliwatqininglar tüpəylidin), mən baroqinimda heqkimni ayimaymən; dərwəkə mən arkilik sezləwatqan Məsih silərgə nisbətən ajiz əməs, bəlki aldinglarda intayın կudrətliktur;^{□ 4} U dərwəkə ajizlikta krestləngən bolsimu, lekin Hudanıng կudriti bilən yənilə hayat. Bizmu Uningda ajiz bolsakmu, Hudanıng silərgə կaratqan կudriti bilən, Uningoqa baoqlinip hayat yaxaymiz.^{□ 5} Əmdi əzünglarnı etikadta barmu-yok dəp təkxürüp körünglər; əzünglarnı sinap bekinqlər! Silər Əysə Məsihning əzünglarda bolqanlığını (sinakṭin xallinip կalmışanglar!) bilip yətməmsilər?[■]

⁶ Əmdi silərning bizning sinakṭin xallinip կalmioqanlığımızni bilip կelixinglarnı ümid kılımən.

⁷ Silərning heqkəndək rəzillik kılmaslıqınglar

-
- ^{□ 13:2-3 «hazirmu silərdin neri bolsammu kaytidin aldin'ala agahlandurup eytimənki... mən baroqinimda heqkimni ayimaymən» — «heqkimni ayimaymən»: Pawlus «1Kor.» 5-babta, eoir gunaç sadir kiloqan bir kixi üstidin «ətlili һalak կilinsun, xundaq bolqanda rohi Rəb Əysanıng künidə kütkuzular, dəp Xəytanoqa tapxurulsun» degən həkümni qıkarajan. Pawlus muxu yerdə kəzda tutkını, gunahqə patqan kixilər oxhax həkümə uqrixi mumkin, deməkqi. ^{□ 13:4} «Bizmu Uningda ajiz bolsakmu...» — bu ajayib ibarə toorluluk «koxumqə səz»imizni kərung. «...bizmu Uningda ajiz bolsakmu, Hudanıng silərgə կaratqan կudriti bilən, Uningoqa baoqlinip hayat yaxaymiz» — demək, rosullar sırttin կarioqanda ajiz kərünsimu (wə bəlkim əzlirini ajiz hes kiloqan bolsimu) u Hudanıng Korintliklər arisida Əz կudritini kərsitidiqanlıqo iaixinidu, xuningoqa ixənqı kamil bolup, «Biz xu կudrət bilən hizmitinglarda küqlük bolimiz» degəndək bolidu. ■ 13:5 1Kor. 11:28.}

üqün Hudaşa dua kılımımız; bu, bizning sinakṭin etti dəp ƙariliximiz üqün əməs — hətta sinakṭin etmidi, dəp ƙaralsakmu, məyli — muhimi silərning durus bolqannı ƙilixinglar. □ 8 Qünki biz həkikətkə ƙarxi ھeq ix kılalmaymız; nemila ƙilsak u bəribir həkikətni ayan kılıdu, halas. □ 9 Qünki biz ajiz bolsakmu, silərning küqlük bolqininglardin xadlinimiz. Xuningdək biz yənə xuningşa dua kılımımızki, silər kamalətkə yətküzülgəysilər. □ 10 Silərning yeninglar oqa barqinimda Rəb manga əqulitix üqün əməs, bəlki etikadni ƙurux üqün amanət ƙılqan həkükimni ixlitip silərgə ƙattık ƙolluknı kərsətməslikim üqün, mən silərdin yırakta bolqinimda muxularni yazdim. ■

11 Əng ahirda, ƙerindaxlar, xadlininglar; kamalətkə yətküzülunglar, riqbət-təsəllidə küqəytinqilar; bir oy, bir pikirdə bolunglar;

□ 13:7 «bu, bizning sinakṭin etti dəp ƙariliximiz üqün əməs — hətta sinakṭin etmidi, dəp ƙaralsakmu, məyli — muhimi silərning durus bolqannı ƙilixinglar» — demək, Korintliklär rəzilliktin towa ƙılqan bolsa, Pawlus wə həmkarlırinin hizmiti ünümlük, mewilik wə xərəplik kərünüxi mümkün — lekin Pawluska nisbətən, muhimi Korintliklärning əzlirining rohiy əhwalidur. Bu nahayiti uluq səz toqqruluk «köxumqə səz»imizni kərung. □ 13:8 «Qünki biz həkikətkə ƙarxi ھeq ix kılalmaymız; nemila ƙilsak u bəribir həkikətni ayan kılıdu, halas» — bu intayın əhmiyətlik ayət toqqruluk «köxumqə səz»imizni kərung. Baxka birhil tərjimisi: «Biz həkikətkə zit ixlarnı ƙilmastın, həkikət boyiqə ix ƙiliximiz kerək». □ 13:9 «Qünki biz ajiz bolsakmu, silərning küqlük bolqininglardin xadlinimiz» — «küqlük» wə «ajiz» rohiy tərəptə eytilqan, əlwəttə. ■ 13:10 2Kor. 10:8.

inak-hatırjəmliktə ətüngler; wə mehîr-muhəbbət wə inak-hatırjəmlikning Igisi Huda silər bilən billə bolidu. □ ■ **12** Bir-biringlar bilən pak səyüxlər bilən salamlixinglar. ■

13 Barlıq mukəddəs bəndilərdin silərgə salam.

14 Rəbbimiz Əysə Məsihning xapaiti, Hudanıng mehîr-muhəbbəti wə Mukəddəs Rohning həmrah-həmdəmliki silərgə yar bolqay!

□ **13:11** «**riqbət-təsəllidə küqəytinqılar**» — muxu ibarə grek tilida bir sez bilənla ipadilinidu. **«mehîr-muhəbbət wə inak-hatırjəmlikning Igisi Huda»** — grek tilida: «mehîr-muhəbbətnıng həm inak-hatırjəmlikning Hudası» — demək, U mehîr-muhəbbət, hatırjəmlik bərgüqi həm Əzi hərdaim mehîr-muhəbbəttə wə inak-hatırjəmliktə turoquqi Hudadur. ■ **13:11** Rim. 12:16,18; 15:5; 1Kor. 1:10; Fil. 2:2; Ibr. 12:14; 1Pet. 3:8 ■ **13:12** Rim. 16:16; 1Kor. 16:20; 1Tes. 5:26; 1Pet. 5:14.

**Muk̄eddes Kalam (yəngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5